

Innst. O. nr. 99

(2002-2003)

Innstilling til Odelstinget fra finanskomiteen

Ot.prp. nr. 68 (2002-2003)

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond mv.

Til Odelstinget

1. INNLEDNING - PROPOSISJONENS HOVEDINNHOLD

1.1 Sammendrag

Finansdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til endringer i lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond og lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel. Videre fremmes det forslag til endringer i lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer. Det fremmes også forslag til mindre endringer i enkelte andre lover.

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihagen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Heidi Larssen, Erlend Nornes og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, lederen Siv Jensen og Per Erik Monsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn og Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Arne Braut, fra Venstre, May Britt Vihovde, og fra Kystpartiet, Steinar Bastesen, viser til merknader under de enkelte punkter nedenfor.

2. ENDRINGER I VERDIPAPIRFONDLOVEN

2.1 Generelt om bakgrunnen for lovforslaget

2.1.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for bakgrunnen for lovforslaget og for høringer med frist 4. oktober 2002 og 11. november 2002.

2.1.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under de enkelte punkter nedenfor.

2.2 Krav til søknadsprosedyren

2.2.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder krav til søknadsprosedyren.

Kredittilsynet foreslår å implementere EØS-reglene om søknadsprosedyre og saksbehandling i verdipapirfondloven ny § 2-3. Lignende regler er gitt i verdipapirhandelloven § 7-3, og Kredittilsynet foreslår at de nye bestemmelsene i verdipapirfondloven utformes etter mønster av disse.

Av utkastet til ny § 2-3 i høringsbrevet følger at det i søknad om tillatelse skal opplyses hvilke av tjenestene i lovens § 2-1 annet og fjerde ledd foretaket skal yte. Også andre opplysninger av betydning for vurderingen av om tillatelse skal gis skal fremgå av søknaden. Søknaden skal videre inneholde opplysninger som viser at de lovbestemte krav til forvaltningsselskapet, fond og depotmottaker er oppfylt. Sistnevnte innebærer ifølge Kredittilsynet at kravet i direktivet om at søknaden må ledsages av en oversikt over organisasjonsstrukturen i forvaltningsselskapet, er oppfylt.

Departementet skal etter utkastet kunne be om ytterligere opplysninger.

Driftsplan, interne rutiner for organisering som nevnt i § 4-1 samt vedtekter for forvaltningsselskap og fond, skal ifølge Kredittilsynets utkast være vedlagt søknaden.

Dersom søkeren er (1) datterforetak av verdipapirforetak, kredittinstitusjon, forvaltningsselskap for verdipapirfond eller forsikringsselskap med tillatelse i en annen EØS-stat, (2) datterforetak av et morselskap for foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i en annen EØS-Stat, eller (3) kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i en annen medlemsstat, kan tillatelse i henhold til Kredittilsynets utkast bare gis etter samråd med myndighetene i vedkommende EØS-stat.

Vedtak om tillatelse skal etter utkastet meddeles søker snarest mulig og senest seks måneder etter at søknaden ble mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysninger som er nødvendig for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunkt slike opplysninger ble mottatt. Forvaltningsselskapet skal kunne starte sin virksomhet umiddelbart etter at tillatelse er gitt.

Kredittilsynet foreslår at bestemmelsen som pålegger tilsynsmyndighetene å konsultere med andre lands myndigheter, skal gjelde tilsvarende ved melding om erverv av eierandel dersom ervervet medfører at forvaltningsselskapet blir erververens datterforetak eller kontrollert av vedkommende. Forslaget har sin bakgrunn i artikkel 5 b nr. 3 og 5 e som er omtalt under forrige punkt. Det skal etter forslaget foretas konsultasjon med det andre landets myndigheter dersom ervervet medfører at forvaltningsselskapet blir erververens datterselskap og erververen er et verdipapirforetak, en kredittinstitusjon, forvaltningsselskap for verdipapirfond eller forsikringsselskap etablert i en annen EØS-stat eller har et annet datterselskap i en av de fire nevnte kategoriene med tillatelse i et annet medlemsland. Tilsvarende gjelder også dersom ervervet medfører at selskapet blir kontrollert av en fysisk eller juridisk person som samtidig kontrollerer et selskap i en av de fire nevnte kategorier med tillatelse i et annet medlemsland.

Ingen av høringsinstansene har hatt merknader til denne delen av Kredittilsynets utkast.

Finansdepartementet slutter seg til innholdet i Kredittilsynets utkast til ny § 2-3 i verdipapirfondloven. Bestemmelsen foreslås imidlertid inntatt som ny § 2-2 a. Det vises til at bestemmelsene implementerer reglene om søknadsprosedyre og saksbehandling i EØS-reglene som svarer til artiklene 5a nr. 1 bokstav c) og nr. 3 og 4, samt artikkel 5 b nr. 3 i direktiv 85/611/EØF slik dette lyder etter endringene i direktiv 2001/107/EF.

Departementet slutter seg også til Kredittilsynets forslag om at myndighetenes plikt til å konsultere

med andre land, skal gjelde tilsvarende ved melding om erverv av eierandel dersom ervervet medfører at forvaltningsselskapet blir erververens datterforetak eller kontrollert av vedkommende. Dette foreslås i tråd med Kredittilsynets forslag inntatt i verdipapirfondloven § 2-4 fjerde ledd. Bestemmelsen implementerer artikkel 5 b nr. 3 og 5 e i tidligere nevnte direktiv.

2.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til ny § 2-2 a og til § 2-4 nytt fjerde ledd i verdipapirfondloven.

2.3 **Krav til depotmottaker**

2.3.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder krav til depotmottaker.

Kredittilsynet foreslår på bakgrunn av endringen i EØS-reglene som svarer til direktiv 85/611/artikkel 4 nr. 3 at det presiseres i verdipapirfondloven at institusjoner som er godkjent som depotmottakere, skal gi løpende melding om endring i ledelsen. Nærmere bestemmelser som presiserer kravet til kvalifikasjoner og om løpende underretning ved endring i ledelsen, vil ifølge Kredittilsynet fastsettes i forskrift.

Ingen av høringsinstansene har hatt merknader til denne delen av Kredittilsynets utkast.

Departementet finner ikke å kunne slutte seg til dette forslaget i den form det er gitt. Det vises til at regler for godkjenning av ledelsen i et depotmottakerforetak ikke er inntatt i verdipapirfondloven, men foreslått fastsatt i forskrift med hjemmel i lovens § 5-1 annet ledd, tredje punktum. Departementet anser at krav til løpende melding om endring i ledelsen i depotmottaker bør inntas sammen med øvrige bestemmelser om ledelsen i slike foretak. På denne bakgrunn foreslår departementet i stedet en utvidelse av forskriftshjemmelen i verdipapirfondloven § 5-1 slik at denne også omfatter det å gi regler om plikt for foretaket til å melde fra til tilsynsmyndigheten om endringer i ledelsen.

2.3.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til utvidelse av forskriftshjemmelen i verdipapirfondloven § 5-1 annet ledd tredje punktum.

2.4 **Regler om forenklet prospekt**

2.4.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder forenklet prospekt.

Som følge av endringene i EØS-reglene som svarer til direktiv 2001/107/EF foreslår Kredittilsynet

flere endringer i gjeldende § 7-2 i verdipapirfondloven.

For det første foreslås at forvaltningsselskapene pålegges å påse at det for hvert fond selskapet forvalter, utarbeides forenklet prospekt i tillegg til fullstendig prospekt. Det foreslås også en del tekniske endringer for å få frem at en rekke av de bestemmelsene som gjelder for prospekt i fremtiden, skal gjelde både for fullstendig og forenklet prospekt. Bestemmelsen i § 7-2 annet og tredje ledd om hvilke opplysninger som skal fremgå av prospektet skal imidlertid ikke gjelde for forenklet prospekt. Dette er presisert i utkastet.

For det andre foreslår Kredittilsynet at det presiseres i § 7-2 første ledd at prospekt skal inneholde den informasjon som kreves for å kunne foreta en velbegrunnet bedømmelse av fondet og risikoen forbundet ved investering i fondet.

Kredittilsynet foreslår også en ny bestemmelse om at det fullstendige prospektet skal inneholde en tydelig og lettfattelig forklaring av fondets risikoprofil.

Videre foreslår Kredittilsynet en bestemmelse om at det forenklete prospektet skal utformes på en slik måte at det er lett forståelig for den gjennomsnittlige investor, og at det skal inneholde et sammendrag av opplysninger i det fullstendige prospektet som er utarbeidet i overensstemmelse med de øvrige bestemmelsene i § 7-2. Kredittilsynet foreslår også at det fastsettes at forenklet prospekt kan inngå som en avtakbar del til et fullstendig prospekt. Etter Kredittilsynets oppfatning kan detaljerte bestemmelser om forenklet prospekt gis i forskrift, for eksempel i gjeldende prospektforskrift.

Kredittilsynet foreslår også enkelte endringer i gjeldende bestemmelse om hvordan prospektene skal stilles til rådighet for andelstegnerne. Dette er i dag regulert i § 7-2 femte ledd som etter forslaget til endringer i § 7-2 blir § 7-2 sjetten ledd. I dagens bestemmelse heter det at prospekt skal tilbys andelstegner før kontraktsinngåelse. Dette foreslås endret slik at det fremgår uttrykkelig at forenklet prospekt skal tilbys andelstegner kostnadsfritt før kontraktsinngåelse, mens fullstendig prospekt etter forespørsel skal utleveres til andelstegner kostnadsfritt før kontraktsinngåelse.

Ingen av høringsinstansene har hatt merknader til denne delen av Kredittilsynets utkast.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag til endringer i verdipapirfondloven § 7-2 om prospekt. Det vises til at forslaget implementerer EØS-reglene som svarer til artikkel 27, 28, 30 og 33 i direktiv 85/611/EØF etter endringene ved direktiv 2001/107/EF.

2.4.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endringer i § 7-2 i verdipapirfondloven.

2.5 *Tilsynsmessige forhold*

2.5.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder tilsynsmessige forhold.

Kredittilsynet foreslår at det, som følge av endringene i EØS-reglene som svarer til direktiv 85/611/EØF, inntas særlige regler om tilsynssamarbeid i verdipapirfondloven. De aktuelle direktivbestemmelsene svarer ifølge Kredittilsynet i all hovedsak til artikkel 19 og 24 i direktiv 93/22/EØF om investeringstjenester i forbindelse med verdipapirer (ISD). Disse bestemmelsene er implementert i verdipapirhandelloven kapittel 13 om tilsyn med verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat, § 12-4 annet ledd om pålegg og § 12-5 siste ledd om tilbakekall av tillatelse. Kredittilsynet foreslår at det fastsettes tilsvarende bestemmelser i §§ 2-8 og 2-9 i verdipapirfondloven og i et nytt kapittel 9 i denne loven.

I § 2-8 første og annet ledd er det fastsatt at tilsynsmyndigheten, på visse vilkår som er knyttet til oppfyllelse av lovens krav, kan gi forvaltningsselskap for verdipapirfond pålegg om retting. Kredittilsynet foreslår at disse bestemmelsene skal gjelde tilsvarende dersom Kredittilsynet underrettes av tilsynsmyndigheter i annen EØS-stat om at et norsk forvaltningsselskap for verdipapirfond har overtrådt regler som gjelder for foretakets virksomhet i vedkommende land. Kredittilsynet skal i tilfelle underrette vedkommende myndighet om hvilke pålegg som blir gitt.

I § 2-9 er det gitt regler om automatisk bortfall av tillatelse etter lovens § 2-1 og om i hvilke tilfeller Kredittilsynet kan kalle tilbake en tillatelse. Kredittilsynet foreslår at det fastsettes i § 2-9 at vedkommende myndigheter i vertsstaten skal underrettes dersom tillatelsen til et forvaltningsselskap som driver virksomhet i en annen EØS-stat, tilbakekalles.

I utkastet til nytt kapittel 9 er det foreslått regler om tilsyn med utenlandsk forvaltningsselskap med hovedsete i annen EØS-stat.

Av utkastet til § 9-1 følger det at Kredittilsynet til statistisk bruk skal kunne pålegge utenlandske forvaltningsselskap som driver virksomhet i henhold til § 2-12 å avgi rapporter om sin virksomhet. Tilsynet skal også kunne kreve de opplysninger fra utenlandske forvaltningsselskap som anses nødvendige for å kontrollere at de regler som gjelder for virksomheten her i landet, overholdes.

Regler om stedlig kontroll er foreslått inntatt i en ny § 9-2 i verdipapirfondloven. I utkastet heter det at vedkommende myndigheter i forvaltningsselskapets

hjemstat, i samarbeid med Kredittilsynet og etter forutgående melding til Kredittilsynet, skal kunne foreta stedlig kontroll i filial etablert i Norge etter reglene i verdipapirfondloven § 2-12. Etter anmodning fra vedkommende myndigheter i hjemstaten skal Kredittilsynet kunne foreta den nevnte kontroll. Det som her er sagt, skal likevel ikke være til hinder for at Kredittilsynet kan foreta den stedlige kontroll som anses nødvendig for å kontrollere at de regler som gjelder for filialens virksomhet her i landet, overholdes.

I utkast til ny § 9-3 er det foreslått regler om pålegg om retting overfor utenlandsk forvaltningsselskap som driver virksomhet i Norge i henhold til § 2-12 med videre. Det følger av bestemmelsens første ledd at Kredittilsynet, dersom virksomheten drives i strid med lov eller forskrift, skal kunne gi utenlandsk forvaltningsselskap som driver virksomhet i henhold til § 2-12 pålegg om retting, herunder opphør av virksomhet her i landet. Før Kredittilsynet gir slikt pålegg, skal tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemstat varsles og gis anledning til å treffe tiltak for å bringe det lovstridige forhold til opphør. Dersom pålegget ikke etterkommes, skal Kredittilsynet kunne treffe tiltak for å hindre nye overtredelser. Av utkastets fjerde ledd følger at dersom det er nødvendig for å verne interessene til investorer og andre som mottar tjenester fra forvaltningsselskapet, kan Kredittilsynet treffe nødvendige tiltak uten å varsle tilsynsmyndighetene i selskapets hjemstat.

Dersom et forvaltningsselskap med hovedsete i annen EØS-stat har fått sin tillatelse tilbakekalt, skal Kredittilsynet i henhold til utkastets femte ledd, treffe tiltak for å hindre at selskapet fortsatt driver virksomhet som omtalt i § 2-12 her i landet.

Ingen av høringsinstansene har hatt merknader til denne delen av Kredittilsynets utkast.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag til endringer i verdipapirfondloven §§ 2-8 og 2-9. Departementet slutter seg til også til Kredittilsynets forslag til nytt kapittel 9 i verdipapirfondloven. Det vises til at disse forslagene implementerer EØS-reglene som svarer til artikkel 6 c og 52 a og b i direktiv 85/611/EØF etter endringen ved direktiv 2001/107/EF.

2.5.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endringer i verdipapirfondloven §§ 2-8 og 2-9 og til nytt kapittel 9.

2.6 Delårsrapporter

2.6.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder delårsrapporter.

I brev til Finansdepartementet av 20. september 2002 har Verdipapirfondenes Forening vist til at bestemmelsen i verdipapirfondloven § 7-1, slik den lød før endringen ved lov 15. juni 2001 nr. 48, fastsatte at det ikke kreves særskilt delårsrapport for årets siste rapportperiode dersom årsoppgjør er avgitt innen februar måned. Under henvisning til at det i forarbeidene til lovendringen (Ot.prp. nr. 98 (2000-2001) ikke var gitt noen begrunnelse for at denne bestemmelsen var tatt ut, legger foreningen til grunn at endringen ikke var tilsiktet.

Foreningen viser videre til at det i den tidligere lovbestemmelsen var satt opp identiske minimumskrav til innholdet i årsoppgjøret og rapporten til andelseierne. Etter lovendringen er disse kravene kun gjort gjeldende for rapporten. Foreningen legger derfor til grunn at årsregnskap og årsberetning ikke vil kunne erstatte delårsrapporten. På den annen side viser foreningen til at det vil være rasjonelt for selskapene å slå sammen årsregnskap, årsberetning og delårsrapport til andelseierne i én publikasjon. Foreningen antar at dette vil være en fordel også for andelseierne, idet resultatet av nåværende lovbestemmelse vil være at de mottar til dels overlappende rapporter.

På denne bakgrunn tilrår Verdipapirfondenes Forening at delårsrapporten for årets siste rapportperiode skal kunne avgis innen utgangen av februar måned. Det vises til at forvaltningsselskapene, dersom forslaget vedtas, lettere vil kunne rekke å inkludere årsregnskapet og årsberetningen i denne rapporten.

Departementet slutter seg til forslaget fra Verdipapirfondenes Forening og foreslår en ny bestemmelse i verdipapirfondloven § 7-1 om at årets siste delårsrapport kan avgis innen utgangen av februar. Ved dette gis forvaltningsselskapene mulighet til å samordne årsregnskap og årsberetning med rapporten for annet halvår slik at den rapport andelseierne mottar, oppfyller opplysningskravene i § 7-1 første og annet ledd. Andelseiernes tilgang til informasjon om fondet vil ikke bli svekket ved dette, men forvaltningsselskapene vil kunne oppnå kostnadsbesparelser ved å samordne rapportene. Andelseierne vil etter forslaget motta rapporten om lag en måned senere enn etter gjeldende bestemmelse. Departementet kan imidlertid ikke se at dette er tilstrekkelig til at en slik samordningsmulighet bør nektes. Det vises dessuten til at avgivelse av delårsrapporter i februar, det vil si to måneder etter utløpet av regnskapsperioden, er i overensstemmelse med direktiv 85/611/EØF.

2.6.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til ny bestemmelse i verdipapirfondloven § 7-1 første ledd nr. 2 og § 7-1 tredje ledd første punktum.

2.7 Adgang for forvaltningsselskaper for verdipapirfond til å tilby individuell porteføljeforvaltning

2.7.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-regler når det gjelder adgang for forvaltningsselskaper for verdipapirfond til å tilby individuell porteføljeforvaltning.

Kredittilsynet foreslår at det fastsettes i verdipapirfondloven § 2-1 nytt annet ledd at forvaltningsselskap for fond, i tillegg til tillatelse etter § 2-1 første ledd til å drive verdipapirfondsforvaltning, skal kunne gis tillatelse til å drive slik virksomhet som beskrevet i verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 3, dvs. individuell porteføljeforvaltning. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for forslaget og for høringsinstansenes merknader.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om at forvaltningsselskap for fond, i tillegg til å drive fondsforvaltning, skal kunne tilby individuell porteføljeforvaltning, dvs. aktiv forvaltning av investors portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt, jf. verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 3.

Departementet legger i likhet med Kredittilsynet og høringsinstansene til grunn at individuell og kollektiv porteføljeforvaltning i all hovedsak krever samme type kompetanse og at disse to forvaltningsformene i større grad enn i dag bør kunne samordnes. Dette må antas å være en fordel for det norske verdipapirmarkedet generelt, blant annet vil det kunne fremme konkurransen mellom tilbydere av ulike investeringsprodukter. Departementet kan heller ikke se tungtveiende grunner til ikke å åpne for at forvaltningsselskap skal kunne tilby individuell porteføljeforvaltning. Dette under forutsetning av at relevante bestemmelser i verdipapirhandelloven knyttet til ulike interessekonflikter som kan oppstå ved slik virksomhet, gis tilsvarende anvendelse for forvaltningsselskapene, herunder også bestemmelser om internkontroll. I relasjon til de nylig vedtatte regler om utkontrahering anser departementet, i likhet med Kredittilsynet og en rekke av høringsinstansene, at en samling av individuell og kollektiv forvaltning under én ledelse vil kunne være en fordel i relasjon til internkontroll. Departementet viser også til at utenlandske forvaltningsselskap for verdipapirfond må antas å få adgang til å yte individuell porteføljeforvaltning (som følge av endringene i UCITS-direktivet), noe som tilsier at norske selskap bør gis en tilsvarende adgang.

Et særskilt spørsmål er hvilke bestemmelser i verdipapirhandelloven som bør få anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning med videre. Hensynet til at likeartet virksomhet i størst mulig grad underlegges

like rammevilkår, bør være retningsgivende ved en slik vurdering. For det første krever UCITS-direktivet at enkelte bestemmelser i investeringstjenestedirektivet (som regulerer verdipapirforetak) skal få tilsvarende anvendelse overfor forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning med videre. Det må vurderes hvordan direktivet skal gjennomføres i norsk rett på dette punktet. For det andre er det spørsmål om en i norsk rett bør gå noe lenger enn direktivet krever med hensyn til å oppfylle målsettingen om mest mulig like rammevilkår. Disse spørsmålene vil drøftes nærmere i det følgende.

Kredittilsynet foreslår å gjennomføre de relevante bestemmelsene i ISD (det vil si artikkel 2 nr. 4, artikkel 8 nr. 2, artikkel 10 og 11, samt artikkel 13) ved at verdipapirhandelloven §§ 8-9 til 8-13, 9-1, 9-2 og 9-3 med forskrifter gis tilsvarende anvendelse for forvaltningsselskapenes virksomhet knyttet til individuell porteføljeforvaltning. §§ 8-9 til 8-13 fastsetter minstekrav til startkapital, kapitaldekningskrav, regler om høyeste engasjement med en enkelt kunde, konsolideringsregler og regler om sikkerhetsstillelse. § 9-1 omhandler organisering av virksomheten i foretaket, mens §§ 9-2 og 9-3 stiller krav om god forretningskikk generelt og ved egenhandel.

Departementet slutter seg i hovedsak til Kredittilsynets forslag til gjennomføring av EØS-reglene som svarer til artikkel 5 nr. 4 i UCITS-direktivet (etter endringer) i verdipapirfondloven. Forslaget reiser imidlertid enkelte problemstillinger.

Etter departementets syn bør ikke bestemmelser i verdipapirhandelloven som er rettet mot verdipapirforetaks utøvelse av andre investeringstjenester enn individuell porteføljeforvaltning, gis anvendelse for forvaltningsselskap som ikke kan få tillatelse til å tilby slike tjenester. Departementet slutter seg på denne bakgrunn ikke til Kredittilsynets forslag om at verdipapirhandelloven § 9-3 skal få anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Det vises til at bestemmelsen i § 9-3 første og annet ledd regulerer situasjoner hvor det kan oppstå interessekonflikter mellom verdipapirforetak og kunder som foretaket utfører ordre for, det vil si investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 1. Bestemmelsen i § 9-3 tredje ledd regulerer verdipapirforetak som yter investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 4. Disse bestemmelsene er heller ikke aktuelle for forvaltningsselskaper.

Departementet slutter seg på den annen side til Kredittilsynets forslag om at bestemmelsene i verdipapirhandelloven §§ 8-9 og 8-10 (jf. § 8-12) bør få anvendelse hvor forvaltningsselskap gis tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Når det gjelder konsolideringsbestemmelsen i § 8-12 første ledd

nr. 3, presiseres at bestemmelsen også vil få anvendelse på konsern hvor morselskapet omfattes av finansieringsvirksomhetsloven § 2 a-2 bokstav d. Dette innebærer bl.a. oppfyllelse av våre EØS-forpliktelser i UCITS-direktivet artikkel 5 (4), jf. ISD artikkel 8 (2) og kapitaldekningsdirektivet (CAD) artikkel 7 (2). Tilsvarende gjelder §§ 9-1 og 9-2. Departementet finner imidlertid grunn til å påpeke at disse bestemmelsene retter seg mot foretaket som sådan. Bestemmelsene vil derfor ikke bare få anvendelse for den delen av forvaltningsselskapets virksomhet som knytter seg til individuell porteføljeforvaltning med eventuelle tilleggstjenester, slik ordlyden i Kredittilsynets forslag legger opp til. Departementet finner videre grunn til å peke på at enkelte av de spørsmål som er regulert i nevnte bestemmelser også er omhandlet i verdipapirfondloven. Departementet legger til grunn at forvaltningsselskapene, i den grad bestemmelsene i verdipapirhandelloven er strengere enn bestemmelsene i verdipapirfondloven, vil måtte oppfylle kravene i verdipapirhandelloven.

§§ 8-11 (jf. 8-12) og 8-13 kan i tråd med Kredittilsynets forslag etter sin art begrenses til den delen av et forvaltningsselskaps virksomhet som knytter seg til individuell porteføljeforvaltning og eventuelle tilleggstjenester.

I tillegg til ovennevnte gjennomføring av EØS-forpliktelser foreslår Kredittilsynet at en rekke andre regler i verdipapirhandelloven gis tilsvarende anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning med videre. Forslaget reiser en rekke spørsmål av forholdsvis teknisk art, jf. nærmere drøftelser nedenfor.

Kredittilsynet har for det første foreslått at bestemmelsen i verdipapirhandelloven § 7-5 (pålegger meldeplikt ved opprettelse av avdelingskontor i Norge mv.) i sin helhet skal gjelde for forvaltningsselskapets virksomhet knyttet til individuell porteføljeforvaltning. Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag hva gjelder bestemmelsens første ledd. Av dette følger det at verdipapirforetak skal gi melding til Kredittilsynet før det oppretter avdelingskontor i Norge og at kontoret skal ha en leder som oppfyller kravene i § 7-2 annet ledd. Som nevnt ovenfor anser departementet at forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning bør underlegges de samme rammevilkår som andre foretak som tilbyr slike tjenester, det vil si verdipapirforetak. Bestemmelsene i § 7-5 annet og tredje ledd bør imidlertid etter departementets vurdering ikke gis anvendelse for slike forvaltningsselskap. Bestemmelsene regulerer adgangen for verdipapirforetak til å yte investeringstjenester i andre stater og anses overflørdige idet verdipapirfondloven selv inneholder slike regler. § 7-5 fjerde ledd er etter departementets vurdering heller ikke aktuell for verdipapirfond.

Kredittilsynet har videre foreslått at de øvrige bestemmelsene i verdipapirhandelloven kapittel 8 med unntak av § 8-1 skal få anvendelse for forvaltningsselskapets virksomhet knyttet til individuell porteføljeforvaltning. §§ 8-9 til 8-13 er omtalt ovenfor.

§ 8-2 i verdipapirhandelloven omhandler adgangen for verdipapirforetak til å yte kreditt. Adgangen er begrenset til investors kjøp av finansielle instrumenter som foretas gjennom foretaket. Siden forvaltningsselskap for fond ikke har eller foreslås å skulle kunne få tillatelse til å motta og formidle ordre på vegne av investor, jf. verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 1, anses bestemmelsen i lovens § 8-2 som uaktuell for forvaltningsselskap. Departementet slutter seg på denne bakgrunn ikke til Kredittilsynets forslag på dette punkt.

Verdipapirhandelloven § 8-3 regulerer verdipapirforetaks adgang til å drive annen virksomhet. § 8-3 første ledd fastsetter at verdipapirforetak utover det som følger av verdipapirhandelloven §§ 8-1, 8-2 eller tillatelse til å drive finansieringsvirksomhet, ikke kan drive annen virksomhet uten at dette har naturlig sammenheng med utøvelsen av investeringsvirksomheten. Av annet ledd følger det at Kredittilsynet i særlige tilfelle kan gjøre unntak fra første ledd. Departementet slutter seg ikke til Kredittilsynets forslag om at § 8-3 første og annet ledd skal få anvendelse i de tilfeller forvaltningsselskap gis tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Det vises til at verdipapirfondloven selv, i § 2-7, regulerer adgangen for forvaltningsselskap til å drive annen virksomhet enn fondsforvaltningsvirksomhet. Verdipapirfondloven § 8-3 tredje ledd fastsetter at et verdipapirforetak ikke kan ha ubegrenset ansvar i et annet foretak. Slike foretak kan etter denne bestemmelsen heller ikke ha eiendeler i og delta i driften av annen næringsvirksomhet eller ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd. Departementet slutter seg til Kredittilsynets vurdering av at denne bestemmelsen bør få anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Samtidig finner departementet grunn til å peke på at adgangen for forvaltningsselskap til å drive annen virksomhet er som vist ovenfor regulert i verdipapirfondloven § 2-7. Det er lagt til grunn at denne bestemmelsen også begrenser selskapets adgang til å drive kapitalforvaltningsvirksomhet.

I verdipapirhandelloven § 8-4 er det gitt regler om adgangen for ansatte i verdipapirforetak til å drive næringsvirksomhet med mer. Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om å la bestemmelsen i verdipapirhandelloven § 8-4 få anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Som ovenfor vises det til at slike forvaltningsselskap bør underlegges de samme

rammevilkår som verdipapirforetak. Bestemmelsen vil gjelde foretaket som sådant. Departementet legger til grunn at det ikke er hensiktsmessig å skille mellom personer i foretaket som driver med individuell porteføljeforvaltning og personer driver med fondsforvaltning. Det vises til at en av hensiktene med å åpne for at forvaltningsselskap skal kunne tilby individuell porteføljeforvaltning, er at slike virksomheter skal kunne drives innenfor ett miljø.

Verdipapirhandelloven § 8-5 regulerer verdipapirforetaks handel i finansielle instrumenter for egen regning. Som nevnt ovenfor er forvaltningsselskapes adgang til å handle i finansielle instrumenter for egen regning begrenset ved verdipapirfondloven § 2-7 tredje ledd. § 8-5 første ledd er på denne bakgrunn overflødig i relasjon til forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Av verdipapirhandelloven § 8-5 annet ledd følger blant annet at for verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon, kan handel som ledd i foretakets alminnelige kapitalforvaltning kun foretas i finansielle instrumenter notert på regulert marked. Ifølge § 8-5 tredje ledd kan Kredittilsynet gjøre unntak fra annet ledd i særlige tilfelle dersom finansielle instrumenter ønskes ervervet til varig eie eller bruk for foretaket. Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om å la disse bestemmelsene få anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Det presiseres at bestemmelsene bare er aktuelle innenfor de begrensninger som følger av verdipapirfondloven § 2-7 tredje ledd.

Verdipapirhandelloven § 8-6 er opphevet. I verdipapirhandelloven § 8-7 er det fastsatt at verdipapirforetak bare kan formidle salg av finansielle instrumenter kunden ikke eier dersom kunden har tilgang til de finansielle instrumentene og foretaket er sikret rettidig levering på avtaletidspunktet. På bakgrunn av at forvaltningsselskap ikke har adgang til å formidle salg av finansielle instrumenter, foreslår departementet at denne bestemmelsen ikke gis anvendelse for slike selskap.

Verdipapirhandelloven § 8-8 omhandler lån av finansielle instrumenter. Av bestemmelsens første ledd følger blant annet at verdipapirforetak ved formidling av lån av finansielle instrumenter skal påse at det stilles betryggende sikkerhet for lånet. I bestemmelsens annet ledd er det fastsatt at kravet til sikkerhetsstillelse i første ledd gjelder tilsvarende dersom verdipapirforetaket låner ut finansielle instrumenter for egen regning. Forvaltningsselskap kan ikke gis tillatelse til å formidle lån i finansielle instrumenter. Departementet foreslår derfor at bestemmelsen ikke gis anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Heller ikke § 8-8 annet ledd er etter departementets oppfatning aktuell for forvaltningsselskap.

I verdipapirhandelloven kapittel 9 er det foruten bestemmelsene i §§ 9-1 til 9-3, som er omtalt ovenfor, gitt bestemmelser om handel i børsnoterte finansielle instrumenter (§ 9-4), foretakenes handel i opsjoner mv (§ 9-5), handel i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister (§ 9-6), oppgaveplikt (§ 9-7) og taushetsplikt for foretakene og deres ansatte (§ 9-8).

§ 9-4 første ledd regulerer verdipapirforetakenes plikt til å melde transaksjoner i finansielle instrumenter børsnotert i Norge til børsen. Bestemmelsen antas i første rekke å være aktuell for verdipapirforetak som utfører ordre i forbindelse med finansielle instrumenter eller omsetter finansielle instrumenter for egen regning, jf. verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nummer 1 og 2. Forvaltningsselskap for fond kan ikke gis tillatelse til å drive slik virksomhet, og § 9-4 første ledd er således uaktuell for slike selskap.

§ 9-4 annet ledd fastsetter at et verdipapirforetak ikke kan utføre investeringstjenester som nevnt i § 1-2 første ledd nr. 1 til 3 i et finansielt instrument som er suspendert fra kursnotering på børs. Avtaler som er inngått før suspensjonstidspunktet og hvor prisen er fastsatt, kan likevel gjennomføres. Departementet foreslår, som Kredittilsynet, at bestemmelsen gis anvendelse for individuell porteføljeforvaltning og eventuelle tilleggstjenester som tilbys av forvaltningsselskap for fond.

§ 9-4 tredje ledd regulerer verdipapirforetaks handel i finansielle instrumenter som nevnt i § 1-2 nr. 4 til 7. Også denne bestemmelsen retter seg mot verdipapirforetak som utfører ordre i forbindelse med finansielle instrumenter eller omsetter finansielle instrumenter for egen regning, jf. verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nummer 1 og 2. Departementet slutter seg på denne bakgrunn ikke til Kredittilsynets forslag om å gi denne bestemmelsen anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning.

I verdipapirhandelloven § 9-5 er det gitt regler om verdipapirforetaks handel i opsjoner mv. § 9-6 pålegger foretakene å registrere handler med registrerte finansielle instrumenter i et verdipapirregister samme dag som avtale inngås. Også disse bestemmelsene antas i første rekke å rette seg mot verdipapirforetakenes virksomhet med å utføre ordre i forbindelse med finansielle instrumenter eller å omsette finansielle instrumenter for egen regning, jf. verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 1 og 2. Heller ikke disse bestemmelsene bør derfor etter departementets oppfatning få anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning.

§ 9-7 pålegger verdipapirforetak å føre oppgaver over mottatte og utførte oppdrag som gir full oversikt over dets forretningsførsel. Kredittilsynet kan etter

bestemmelsen fastsette forskrift om foretakenes oppgaveplikt. Departementet foreslår i tråd med Kredittilsynets forslag at denne bestemmelsen gis anvendelse for forvaltningsselskapenes virksomhet knyttet til individuell porteføljeforvaltning med eventuelle tilleggstjenester.

I § 9-8 er det gitt regler om taushetsplikt for verdipapirforetak og dets ansatte. Departementet foreslår at denne bestemmelsen gis anvendelse for forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning. Det presiseres at bestemmelsen vil gjelde for foretaket som sådan, ikke bare for den delen av virksomheten som knytter seg til individuell porteføljeforvaltning med eventuelle tilleggstjenester.

I verdipapirhandelloven kapittel 10 er det gitt regler om motregning av enkelte finansielle instrumenter. Bestemmelsene retter seg ikke spesielt mot verdipapirforetak, men mot alle som inngår slike avtaler. Departementet kan på denne bakgrunn ikke se at det er behov for en henvisning til disse bestemmelsene i verdipapirfondloven.

I verdipapirhandelloven § 11-1 er det gitt regler om at investeringsoppdrag som nevnt i lovens § 1-2 første ledd nr. 1 skal utføres i verdipapirforetakets navn. Forvaltningsselskap har ikke adgang til å tilby slike tjenester og bestemmelsen er således uaktuell for disse.

I verdipapirhandelloven § 11-2 er det oppstilt krav om at verdipapirforetak skal utarbeide forretningsvilkår. Bestemmelsens første ledd angir hvilke forhold som skal reguleres i vilkårene. I henhold til bestemmelsens annet ledd skal foretakets forretningsvilkår forelegges kunden ved etablering av forretningsforhold. Det samme gjelder ved senere endringer i vilkårene. Departementet foreslår i tråd med Kredittilsynets forslag at disse bestemmelsene gis anvendelse for forvaltningsselskapers virksomhet knyttet til individuell porteføljeforvaltning med eventuelle tilleggstjenester.

Verdipapirhandelloven § 11-3 regulerer verdipapirforetakenes adgang til å foreta avtaleslutning på vegne av to eller flere oppdragsgivere internt i foretaket. Bestemmelsen er ikke aktuell for forvaltningsselskap for fond. Det vises til at slike selskap ikke kan gis tillatelse til å tilby tjenester som omfattes av verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 1.

I verdipapirhandelloven § 11-4 første ledd er verdipapirforetak pålagt ved sluttseddel eller på annen måte å underrette oppdragsgiveren om avtale som er sluttet for vedkommendes regning. Av bestemmelsens annet ledd følger at utførte oppdrag skal bekrefte med sluttseddel og at Kredittilsynet kan gi regler om sluttsedlers form og innhold. Departementet legger til grunn at bestemmelsen i § 11-4 første ledd retter seg mot verdipapirforetak som utfører tjenester et-

ter verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 1. Det foreslås derfor ikke at denne bestemmelsen gis anvendelse for forvaltningsselskap for fond. Bestemmelsen i § 11-4 annet ledd omfatter imidlertid individuell porteføljeforvaltning og eventuelle tilleggstjenester som tilbys av verdipapirforetak. Departementet foreslår at denne bestemmelsen gis anvendelse for oppdrag om individuell porteføljeforvaltning og eventuelle tilleggstjenester som utføres av et forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby slike tjenester.

Verdipapirforetakenes sikkerhetsrett er regulert i verdipapirhandelloven § 11-5. Bestemmelsen gjelder hvor foretakene har kjøpt finansielle instrumenter for oppdragsgiver. Dette er tjenester som omfattes av verdipapirhandelloven § 1-2 første ledd nr. 1. Bestemmelsen er således ikke aktuell for forvaltningsselskap for fond.

Av verdipapirhandelloven § 11-6 følger at ved kjøp eller salg av finansielle instrumenter gjennom verdipapirforetak, gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. I § 11-7 er det fastsatt at dersom en part ikke har oppfylt sine plikter til den tid som er fastsatt i avtalen, må den annen part, dersom ikke annet er avtalt, straks gi melding dersom han vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Bestemmelsene retter seg ikke mot verdipapirforetak, men mot alle som foretar slike transaksjoner. Departementet kan på denne bakgrunn ikke se at det er behov for en henvisning til disse bestemmelsene i verdipapirfondloven.

2.7.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til nytt annet ledd i verdipapirfondloven § 2-1 om at forvaltningsselskap for fond også skal kunne gis tillatelse til å drive individuell porteføljeforvaltning. Komiteen slutter seg også til Regjeringens forslag om at et forvaltningsselskap ikke kan drive annen virksomhet enn virksomhet som nevnt i § 2-1, jf. forslag til verdipapirfondloven § 2-7 tredje ledd første punktum. Komiteen slutter seg videre til Regjeringens forslag til verdipapirfondloven § 4-2 nytt tredje ledd.

2.8 **Tilleggstjenester - investeringsrådgivning mv.**

2.8.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-regler når det gjelder tilleggstjenester - investeringsrådgivning mv.

Kredittilsynet viser til at medlemsstatene i medhold av EØS-reglene som svarer til direktiv 85/611/EØF etter endringen ved direktiv 2001/107/EF kan gi forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individu-

ell porteføljeforvaltning anledning til å forestå investeringsrådgivning, samt oppbevaring og forvaltning av fondsandeler. Tilsynet legger til grunn at det her er tale om andeler i andre fond enn de forvaltningsselskapet selv forvalter, idet det å ha oversikt over andelseiere i egne fond må anses som en integrert del av selve hovedvirksomheten. Det vises til at disse tjenestene kan tilbys uten at forvaltningsselskapet bryter med UCITS-direktivets regler om organisering av fondsforvaltning og kan tilbys grensekryssende. Et forvaltningsselskap som ikke tilbyr individuell porteføljeforvaltning kan imidlertid ifølge Kredittilsynet ikke i medhold av UCITS-direktivet melde tilknyttet virksomhet og vil følgelig heller ikke kunne tilby slike tjenester grensekryssende.

Etter Kredittilsynets oppfatning bør adgangen for forvaltningsselskap med tillatelse til å drive individuell porteføljeforvaltning til å tilby investeringsrådgivning, implementeres i verdipapirfondloven. Tilsynet foreslår at det fastsettes i verdipapirfondloven § 2-1 nytt fjerde ledd nr. 1 at selskap med tillatelse både etter lovens § 2-1 første og annet ledd, etter melding til Kredittilsynet, kan yte rådgivning i forbindelse med finansielle instrumenter som nevnt i lov om verdipapirhandel § 1-2 annet ledd.

Det er i proposisjonen gitt nærmere begrunnelse for forslaget.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om at forvaltningsselskap med tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning skal kunne tilby investeringsrådgivning samt oppbevaring og forvaltning av fondsandeler.

Departementet slutter seg også til Kredittilsynets vurdering av at forvaltningsselskap uten tillatelse til å tilby individuell porteføljeforvaltning, ikke skal kunne tilby investeringsrådgivning samt oppbevaring og forvaltning av andre fond enn de selv forvalter. Det vises til Kredittilsynets begrunnelse på dette punkt som departementet slutter seg til.

2.8.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til nytt fjerde ledd i verdipapirfondloven § 2-1.

2.9 Adgangen til å tilby tjenester knyttet til varederivater

2.9.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-regler når det gjelder adgangen til å tilby tjenester knyttet til varederivater.

Kredittilsynet foreslår at forvaltningsselskap skal kunne tilby individuell porteføljeforvaltning og investeringsrådgivning vedrørende finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 1-2 annet ledd nr. 1 til 8, herunder varederivater.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag.

2.9.2 Komiteens merknader

Komiteen tar det som står i proposisjonen om adgangen til å tilby tjenester knyttet til varederivater til etterretning.

2.10 Grensekryssende virksomhet og filial-etablering i Norge

2.10.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder grensekryssende virksomhet og filialetablering i Norge.

På bakgrunn av forslaget til endring av reglene i verdipapirfondloven § 2-1 om hvilken virksomhet som kan drives av forvaltningsselskaper for fond, foreslår Kredittilsynet en presisering av ordlyden i verdipapirfondloven §§ 2-12 og 2-13. Det foreslås at bestemmelsene i stedet for å regulere adgangen til å drive verdipapirfondsforvaltning, skal regulere adgangen til å drive virksomhet som beskrevet i direktiv 85/611/EØF.

Ingen av høringsinstansene har hatt merknader til Kredittilsynets forslag på dette punkt.

Adgangen for forvaltningsselskaper hjemmehørende i andre EØS-stater til å drive virksomhet i Norge direkte fra forretningssted i annen EØS-stat eller gjennom etablert filial i Norge, ble innført i verdipapirfondloven § 2-12 ved lovendring 15. juni 2001 nr. 48. Bestemmelsen har ikke trådt i kraft. Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om å presisere ordlyden i bestemmelsen slik at utenlandske forvaltningsselskaper gis eksplisitt adgang til å tilby individuell porteføljeforvaltning med videre ved grenskryssende tjenesteyting eller gjennom etablering av filial. Det foreslås enkelte tekniske endringer i Kredittilsynets forslag.

Tilsvarende endring er foreslått av Kredittilsynet i § 2-13. Denne bestemmelsen regulerer adgangen for andre utenlandske verdipapirfond enn de fra EØS-stater, til å drive virksomhet i Norge. Også her ble det allerede ved lovendringen 15. juni 2001 åpnet for at selskapene kan drive virksomhet i Norge grensekryssende eller gjennom filial. Slike selskap må i motsetning til selskap hjemmehørende i EØS-stater søke Kredittilsynet om tillatelse. Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om at også denne bestemmelsen presiseres slik at den også omfatter individuell porteføljeforvaltning og tilleggstjenester.

2.10.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til presiseringer av ordlyden i verdipapirfondloven §§ 2-12 og 2-13.

2.11 Grensekryssende virksomhet og filialeablering fra norsk forvaltningsselskap

2.11.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder grensekryssende virksomhet og filialeablering fra norsk forvaltningsselskap.

Kredittilsynet foreslår at det i en ny § 2-9 gis regler om at forvaltningsselskap som ønsker å drive virksomhet i annen EØS-stat skal gi Kredittilsynet melding om dette med videre. Bestemmelsen implementerer artikkel 6 a og 6 b i EØS-reglene som svarer til direktiv 85/611/EØF. Kredittilsynet viser til at bestemmelsene i disse EØS-reglene er parallelle med de bestemmelser som gjelder for verdipapirforetak, jf. verdipapirhandelloven § 7-6. Forslaget til ny § 2-9 i verdipapirfondloven er derfor utformet etter mønster av disse reglene. Dagens bestemmelse i § 2-7 femte ledd foreslås opphevet.

Det foreslås at det fastsettes at forvaltningsselskap som ønsker å utøve virksomhet i annen EØS-stat, enten ved etablering av filial eller direkte fra forretningssted i Norge (grensekryssende virksomhet), skal gi tilsynsmyndigheten melding om dette. Meldingen skal inneholde opplysninger om hvor forvaltningsselskapet har til hensikt å utøve virksomhet, og en virksomhetsplan der det særlig angis hvilke tjenester som skal ytes.

Melding om etablering av filial skal etter forslaget også inneholde opplysninger om hvordan filialen skal være organisert, adresse i vertsstaten der dokumenter kan innhentes, og navnene på de personer som utgjør filialens ledelse.

Ved melding om utøvelse av virksomhet direkte fra forretningssted i Norge skal tilsynsmyndigheten innen en måned etter å ha mottatt meldingen, oversende den til vedkommende myndigheter i vertsstaten og underrette forvaltningsselskapet om dette. Forvaltningsselskapet kan fra dette tidspunkt yte de aktuelle tjenester i vertsstaten.

Ved melding om etablering av filial i annen EØS-stat skal tilsynsmyndigheten innen tre måneder etter å ha mottatt meldingen, oversende den til vedkommende myndigheter i vertsstaten og underrette forvaltningsselskapet om dette. Tilsynsmyndigheten skal etter forslaget også oversende opplysninger om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder. Så snart vertsstatens myndigheter har gitt opplysninger om de vilkår som skal gjelde for forvaltningsselskapet, herunder reglene om god forretningsskikk, skal filialen kunne etableres og starte sin virksomhet. Tilsvarende gjelder dersom det ikke er mottatt noen opplysninger fra vertsstatens myndigheter innen to måneder etter at de har mottatt melding fra tilsynsmyndigheten.

I bestemmelsens sjette ledd foreslås det at oversendelse til vertsstatens myndigheter ved melding om filialeablering, ikke skal foretas dersom tilsynsmyndigheten har grunn til å betvile at forvaltningsselskapets administrative organisering eller økonomiske stilling er god nok, tatt i betraktning den virksomhet som er planlagt. Tilsynsmyndighetens beslutning skal i slike tilfelle begrunnes overfor forvaltningsselskapet innen tre måneder etter at tilsynsmyndigheten har mottatt alle opplysninger i saken.

Det foreslås videre at forvaltningsselskapet, ved endring av opplysninger gitt til tilsynsmyndighetene etter de ovennevnte bestemmelsene, skal gi skriftlig melding om dette til tilsynsmyndigheten og vedkommende myndigheter i vertsstaten før endringen foretas. Der det er etablert filial i annen EØS-stat skal melding gis minst en måned før endring foretas.

Dersom det foretas endringer i opplysninger som er gitt om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder, skal tilsynsmyndigheten etter forslaget underrette vertsstatens myndigheter.

Kredittilsynet foreslår også en endring i gjeldende § 2-9 verdipapirfondloven. Det foreslås et nytt fjerde ledd i bestemmelsen som fastsetter at dersom tillatelsen til et forvaltningsselskap for verdipapirfond som driver virksomhet i en annen EØS-stat bortfaller eller tilbakekalles, skal vedkommende myndigheter i vertstaten underrettes. Forslaget implementerer EØS-reglene som svarer til direktiv 85/611/EØF etter endringen ved direktiv 2001/107/EF artikkel 6 a nr. 7.

Ingen av høringsinstansene har hatt merknader til denne delen av Kredittilsynets forslag.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag til ny bestemmelse om forvaltningsselskap som ønsker å drive virksomhet i annen EØS-stat. Det foreslås at denne bestemmelsen inntas som en ny § 2-8 a i verdipapirfondloven. Departementet slutter seg også til forslaget til endring i verdipapirfondloven § 2-9. Det vises til at forslagene implementerer EØS-reglene som svarer til direktiv 85/611/EØF og er utformet etter mønster av gjeldende bestemmelse i verdipapirhandelloven § 7-6.

Artikkel 6 b nr. 5 som fastsetter at den meldingsprosedyre som er fastsatt i denne artikkelen også skal gjelde for forvaltningsselskap som delegerer markedsføringen av andelene i vertslandet til tredjemann, synes ikke å være implementert i Kredittilsynets forslag. Departementet foreslår at denne bestemmelsen implementeres i verdipapirfondloven ved at det presiseres i § 2-8 a at den meldingsprosedyre som oppstilles i bestemmelsen, også gjelder for de tilfeller hvor forvaltningsselskapet delegerer markedsføringen av andelene i et annet EØS-land til tredjemann.

2.11.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til ny § 2-8 a og til nytt fjerde ledd i § 2-9 i verdipapirfondloven. Komiteen slutter seg også til Regjeringens forslag om at verdipapirfondloven § 2-7 femte ledd oppheves.

2.12 Endringer i investeringsområdet

2.12.1 Pengemarkedsinstrumenter og regulert marked

2.12.1.1 SAMMENDRAG

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder endringer i investeringsområdet for pengemarkedsinstrumenter.

Kredittilsynet foreslår at det i verdipapirfondloven § 4-5 nytt femte ledd inntas en definisjon av pengemarkedsinstrumenter, tilsvarende direktivets definisjon. For at verdipapirfondloven skal bli i samsvar med direktivet og legge til rette for økt plassering i unoterte pengemarkedsinstrumenter (uten at plasseringen inngår i 10-prosentbegrensningen i verdipapirfondloven § 4-6 annet ledd), foreslår Kredittilsynet at endringsdirektivets vilkår for investeringer i det unoterte markedet tas inn i verdipapirfondloven. Ettersom dette gjelder betingelser for å kunne investere i pengemarkedsinstrumenter i det unoterte markedet, foreslår Kredittilsynet at vilkårene tas inn i verdipapirfondloven § 4-6 om markeder (nytt annet ledd). Kredittilsynet foreslår videre at det inntas en bestemmelse i § 4-5 som gir tilsynsmyndigheten adgang til å gi samtykke til etablering av verdipapirfond som fraviker hovedreglene for plassering i pengemarkedsinstrumenter. I tilfelle vil det være snakk om et nasjonalt fond.

Kredittilsynet foreslår videre at verdipapirfondloven § 4-6 første ledd nr. 1 endres tilsvarende som artikkel 19 nr. 1 bokstav a) for å skille de regulerte markeder som faller inn under ISDs definisjon av regulert marked fra de andre regulerte markeder innenfor EØS. Endringen vil medføre at i tillegg til børser vil autoriserte markeds plasser falle inn under første ledd nr. 1.

Kredittilsynet uttaler i brev til departementet 19. desember 2002 at forslaget til verdipapirfondloven ny § 4-6 første ledd nr. 1 (som gjennomfører direktivet artikkel 19 nr. 1 bokstav a) også bør inneholde en henvisning til lov om børsvirksomhet 17. november 2000 nr. 80 (børsloven) § 2-1 fjerde ledd. Kredittilsynet viser til at de i høringsnotatet har lagt til grunn at i tillegg til børser vil autoriserte markeds plasser falle inn under de regulerte markeder som tilsvarende definisjonen av regulert marked i ISD artikkel 1 nr. 13. Kredittilsynet viser til Ot.prp. nr. 73 (1999-2000) lov om børsvirksomhet m.m. side 37 der det er uttalt:

"Det legges opp til at reglene for både virksomhet som børser og som autorisert markeds plass skal oppfylle EØS-reglens krav til nasjonal regulering av regulert marked. ... Disse vilkårene vil være oppfylt for autoriserte markeds plasser og børser etter børsloven."

Det vises også til børsloven § 2-1 fjerde ledd hvor det heter: "*Med regulert marked menes foretak med tillatelse som børser eller autorisert markeds plass*". Børs og autorisert markeds plass er definert i børsloven § 1-3. Kredittilsynet antar at det for så vidt gjelder verdipapirfondsinvesteringer i det norske markedet er en fordel om verdipapirfondloven implementerer UCITS-direktivet ved å henvise til de relevante bestemmelsene i børsloven. I tillegg foreslås fortsatt en henvisning til Investeringstjenestedirektivet av hensyn til investeringer i det utenlandske markedet.

Justisdepartementet bemerker at det er henvist til direktiver i forslag til ny § 4-6 første ledd nr. 1. Justisdepartementet uttaler at av hensyn til lovens tilgjengelighet og faren for at det oppstår tvil om hva som er gjennomført i norsk rett, bør man unngå å henvise til direktiver, og i stedet vise til norske gjennomføringsbestemmelser. Dersom det ikke finnes adekvate bestemmelser å vise til, bør man i stedet vurdere å ta inn en presisering av hva man sikter til i ordlyden, uten å vise til direktivet.

For øvrig har ingen høringsinstanser merknader til Kredittilsynets forslag.

Departementet slutter seg i det vesentlige til Kredittilsynets forslag, slik at pengemarkedsinstrumenter omfattes av verdipapirfonds generelle investeringsområde og at de regulerte markeder som faller inn under investeringstjenestedirektivets (ISDs) definisjon av regulert marked, skilles fra andre regulerte markeder innenfor EØS. Departementet viser til at forslaget i all hovedsak er utarbeidet på bakgrunn av endringene i EØS-reglene som svarer til råds- og europaparlamentsdirektiv 2001/108/EF om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF (UCITS-direktivet) med formål om å gjennomføre direktivforpliktelsene.

Departementet viser til Kredittilsynets forslag om at det i verdipapirfondloven § 4-6 første ledd nr. 1 inntas en henvisning til børsloven § 2-1 fjerde ledd og § 1-3. Det er etter departementets vurdering fornuftig at det inntas en henvisning til de relevante bestemmelsene i børsloven. Departementet foreslår at henvisningen inntas i forslaget § 4-6 første ledd nr. 1.

Når det gjelder henvisningen til ISD artikkel 1 (13) er en slik henvisning etter departementets vurdering nødvendig for investeringer i utlandet. En henvisning kun til norske regler ville ikke omfattet tilsvarende markeder i andre EØS-stater. Departementet har vurdert om kravene i ISD artikkel 1 (13) kunne vært inntatt direkte i ordlyden, men har kommet til at

ordlyden i så fall ville blitt svært omfattende. Departementet viser videre til at begrepet "regulert marked" i ISD artikkel 1 (13) er et innarbeidet begrep på området for finansielle tjenester. Faren for at det oppstår tvil om hva som er gjennomført i norsk rett synes etter departementets vurdering ikke stor. Departementet foreslår således å beholde henvisningen til rådsdirektiv 93/22/EØF artikkel 1 nr. 13.

Departementet foreslår for øvrig noen presiseringer i ordlyden i § 4-6 nytt annet ledd. Det vises til lovforslagets § 4-5 nytt femte og åttende ledd og § 4-6 første ledd samt nytt annet ledd. Det vises videre til kapittel 14 om endringer i reglene om plasseringsbegrensninger.

2.12.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til nytt femte og åttende ledd i § 4-5 i verdipapirfondloven og til endring av lovens § 4-6 første ledd og nr. 1 og til lovens § 4-6 nytt annet ledd.

2.12.2 Verdipapirfondsandeler og bankinnskudd

2.12.2.1 SAMMENDRAG

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder investeringsområdet for verdipapirfondsandeler og bankinnskudd.

Kredittilsynet legger til grunn at det er nødvendig å innta direktivets betingelser i artikkel 19 nr. 1 f) for plassering i *andre fondsandeler* i lovteksten. Det foreslås å ta kravene inn som § 4-5 nytt tredje ledd. For så vidt gjelder investeringer i verdipapirfondsandeler utenfor EØS-området, foreslår Kredittilsynet en forskriftshjemmel slik at det eventuelt kan gis nærmere regler for slike investeringer. Innholdsmessig hører betingelsene for å plassere et fonds midler i verdipapirfondsandeler inn under § 4-5 om investeringsområde. Kredittilsynet foreslår at bestemmelse- ne inntas som nytt tredje ledd.

Kredittilsynet viser til at direktivet ikke lenger inneholder begrensninger mht. investeringer i verdipapirfond forvaltet av samme forvaltningsselskap. På denne bakgrunn foreslår Kredittilsynet at § 4-5 gjeldende tredje ledd siste punktum oppheves. Når det ikke lenger vil kreves tillatelse for investeringer innenfor samme forvaltningsselskap, synes det unødvendig at gjeldende bestemmelse i § 4-5 tredje ledd første setning sier at det kan plasseres i verdipapirfondsandeler forvaltet av et annet forvaltningsselskap. Kredittilsynet foreslår derfor at også tredje ledd første punktum oppheves.

Kredittilsynet foreslår videre å innta i lovteksten forbudet i direktivets artikkel 24 nr. 3 mot å kreve tegnings- eller innløsningsgebyr når et fond investerer i fondsandeler forvaltet av samme selskap. Kredittilsynet foreslår at forbudet plasseres i § 4-5 nytt

fjerde ledd i tilknytning til den øvrige regulering av fondsandeler.

Kredittilsynet viser til at direktivet nå åpner for at verdipapirfond skal kunne investere inntil 100 pst. i andre fondsandeler, til forskjell fra i dag kun 5 pst. Verdipapirfondloven § 4-6 har ingen uttrykkelig regel om at det kan investeres i andre verdipapirfondsandeler. § 4-6 gir i dag kun adgang til plassering av inntil 10 pst. av fondets eiendeler i andre finansielle instrumenter enn de som omfattes av første ledd, det vil si som ikke handles i regulert marked. Utover dette må et fond i dag etableres som nasjonalt fond i henhold til siste ledd i § 4-6. For at det ikke skal være noen tvil om at verdipapirfond skal kunne plassere midler fullt ut i fondsandeler og samtidig etableres som et UCITS-fond, må verdipapirfondlovens bestemmelse om krav til likvid plassering åpne for det. Kredittilsynet foreslår at dette gjøres ved en presisering i § 4-6 fjerde ledd annet punktum om at angivelsen av markeder for øvrig i § 4-6 ikke er til hinder for plasseringer i verdipapirfondsandeler.

Kredittilsynet viser til at de ovennevnte betingelser for plasseringer i verdipapirfondsandeler må være oppfylt for at et verdipapirfond skal være et UCITS-fond. Kredittilsynet vil imidlertid ikke utelukke at det kan være aktuelt å gi tillatelse til etablering av fond som plasserer midlene i andre fondsandeler uten at alle betingelsene som foreslås i § 4-5 er oppfylt. For nasjonale fond kan det for eksempel være tale om å overskride 30-prosentregelen for plasseringer i non-UCITS andeler eller investere i fond som igjen plasserer mer enn 10 pst. av sine eiendeler i andre fondsandeler, jf. direktivets begrensninger om dette og forslag til § 4-5 nytt tredje ledd. Kredittilsynet vil på denne bakgrunn foreslå at det i § 4-5 åttende ledd inntas en bestemmelse som gir tilsynsmyndigheten adgang til å gi samtykke til etablering av verdipapirfond som fraviker § 4-5 mht. vilkårene for plassering i fondsandeler. En lignende bestemmelse finnes i dag i siste ledd i § 4-6, § 4-8 og § 4-9 og foreslås for investeringer i pengemarkedsinstrumenter.

Når det gjelder spørsmålet om investeringer i bankinnskudd, viser Kredittilsynet til at tilbud om fond som investerer i bankinnskudd vil utvide tilbudet til andelseiere som ønsker lite risikofylte investeringsalternativ. Bankinnskudd vil ikke ha risiko for at investeringsbeløpet reduseres som følge av et verdifall. Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner av 6. desember 1996 nr. 75 regulerer bl.a. norske bankers sikringsfond. Sikringsfondene skal gjennom innskuddsgarantiordningen sikre bankenes innskuddsforpliktelser. I henhold til nevnte lov § 2-10 tredje ledd pkt. a) plikter sikringsfondene ikke å dekke tap på innskudd fra verdipapirfond. Kredittilsynet mener likevel at norske forvaltningsselskap bør få

anledning til å etablere fond som investerer i bankinnskudd dersom dette vurderes som interessant. For så vidt gjelder reguleringen av bankinnskudd som plasseringsstrategi foreslås tilsvarende bestemmelser som i direktivet, inntatt i § 4-5 nytt sjette ledd. Kredittilsynet viser til at begrepet "credit institutions" - kredittinstitusjoner - omfatter både banker og finansieringsselskaper i Norge, men at sistnevnte ikke mottar innskudd. Kredittilsynet foreslår derfor at bestemmelsen knytter seg til innskudd i banker.

Kredittilsynet legger til grunn at innskudd i bank ikke vil være å regne som finansielle instrumenter. Innskudd må derfor etter ordlyden i § 4-5 være atskilt fra det investeringsområdet som utgjøres av finansielle instrumenter. Behovet for likviditetsreserver, eventuelt som bankinnskudd, vil fortsatt eksistere i tillegg til bankinnskudd som en ren plasseringsstrategi. Kredittilsynet foreslår på denne bakgrunn at gjeldende § 4-5 siste ledd videreføres som nytt syvende ledd med nødvendige endringer i ordlyden for å dekke fondets behov for likviditetsreserver, eventuelt i form av bankinnskudd.

Kredittilsynet foreslår videre å endre verdipapirfondloven § 1-2 første ledd nr. 1 slik at det fremgår klart at et verdipapirfond, i tillegg til finansielle instrument, kan plassere sine midler helt eller delvis i bankinnskudd. Kredittilsynet foreslår å beholde uttrykket "*for det vesentligste*" i definisjonen bl.a. for å gi rom for at verdipapirfond kan ha verdier plassert i bank som likviditetsreserver.

Det er i proposisjonen redegjort for høringsinstansenes merknader.

Departementet slutter seg i det vesentlige til Kredittilsynets forslag, slik at verdipapirfond kan investere i bankinnskudd samt at reglene om plassering i andre fondsandeler endres i tråd med direktivendringene. Departementet viser til at forslaget i all hovedsak er utarbeidet på bakgrunn av endringene i EØS-reglene som svarer til europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/108/EF om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF (UCITS-direktivet) med formål å gjennomføre direktivforpliktelsene.

Departementet foreslår en presisering av forslags § 4-5 tredje ledd i tråd med Justisdepartementets merknader. Når det gjelder spørsmål om henvisning til direktiver i lovtekst generelt, vises det til drøftelsen under punkt 13.1.4.

Det vises til spesialmerknadene for videre omtale og lovforslagets § 1-2 første ledd nr. 1, § 4-5 tredje, fjerde og sjette til åttende ledd og 4-6 fjerde ledd annet punktum.

2.12.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endring av verdipapirfondloven § 1-2 første ledd

nr. 1 og til nye tredje, fjerde, sjette og sjuende ledd i lovens § 4-5.

2.12.3 Derivater

2.12.3.1 SAMMENDRAG

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder investeringsområdet for derivater.

Kredittilsynet viser til at direktivet åpner for at innskudd i verdipapirfond fullt ut kan plasseres i unoterte derivater. For at verdipapirfond skal kunne plassere midler i unoterte derivater og samtidig være etablert som UCITS fond, foreslår Kredittilsynet at det gis en bestemmelse i verdipapirfondloven § 4-6 nytt tredje ledd som presiserer adgangen til å handle i unoterte derivater etter nærmere regler fastsatt i forskrift.

Kredittilsynet foreslår at det i 10-prosentregelen i verdipapirfondloven § 4-6 nytt fjerde ledd ikke gjøres henvisning til tredje ledd om adgangen til å handle i unoterte derivater.

For øvrig forslår Kredittilsynet å gjennomføre de mer tekniske bestemmelsene i direktivet gjennom endring av derivatforskriften. Dette omfatter nærmere regler om utvidelse av investeringsområdet for både regulerte og unoterte derivater, regler om rapportering til tilsynsmyndighetene om fondets investeringer i derivater, forbud mot å bruke derivatstrategier til å omgå fondets investeringsmandat og særskilte regler for strukturerte produkter.

Ingen av høringsinstansene har særlige merknader til Kredittilsynets forslag på dette punkt.

Departementet viser til at forslaget i all hovedsak er utarbeidet på bakgrunn av endringene i EØS-reglene som svarer europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/108/EF om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF (UCITS-direktivet) og med formål om å gjennomføre direktivforpliktelsene. Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om en presisering i verdipapirfondloven § 4-6 nytt tredje ledd av adgangen til å investere i unoterte derivater. I tråd med Kredittilsynets forslag foreslår departementet at bestemmelsen utformes som en forskriftshjemmel og at investeringer i unoterte derivater bare kan skje etter nærmere regler fastsatt i slik forskrift.

På bakgrunn av ordlyden i direktivet artikkel 19 nr. 2 bokstav a) og artikkel 19 nr. 1 bokstav g), legger departementet til grunn at 10-prosentregelen i artikkel 19 nr. 2 bokstav a) ikke omfatter unoterte derivater. Det innebærer at UCITS-fond bare kan investere i unoterte derivater som oppfyller betingelsene i direktivets artikkel 19 nr. 1 bokstav g). Departementet er av den oppfatning at både UCITS-fonds og non UCITS-fonds investeringer i unoterte derivater bør underlegges like regler. Slike regler finnes i dag i verdipapirfondloven og derivatforskriften. Departemen-

tet slutter seg derfor til Kredittilsynets forslag om at det i 10-prosentregelen i verdipapirfondloven § 4-6 nytt fjerde ledd ikke gjøres en henvisning til den nye bestemmelsen for unoterte derivater i § 4-6 nytt tredje ledd. Dette vil igjen innebære at alle verdipapirfond vil måtte følge reglene i derivatforskriften ved investeringer i unoterte derivater. Disse reglene vil igjen være i overensstemmelse med direktivforpliktelsene.

Departementet viser til at forskrift 8. juli 2002 nr. 800 om verdipapirfonds handel med derivater (derivatforskriften) gir nærmere regler om derivatinvesteringer. Direktivet inneholder en rekke mer tekniske regler for derivatinvesteringer som naturlig hører hjemme i denne forskriften. Departementet slutter seg derfor til Kredittilsynets forslag om å gjennomføre nærmere regler for verdipapirfonds investeringer i derivater i forskrift.

Det vises til spesialmerknadene for nærmere omtale og lovforslagets § 4-6 tredje og fjerde ledd.

2.12.3.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til tredje, fjerde og femte ledd i § 4-6 verdipapirfondloven.

2.13 Plasseringsbegrensninger i forhold til fondets eiendeler

2.13.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder plasseringsbegrensninger i forhold til fondets eiendeler.

Kredittilsynet foreslår at verdipapirfondloven § 4-8 annet ledd nr. 3 og tredje ledd endres slik at bestemmelsene omfatter *pengemarkedsinstrumenter*. For at ordlyden i nevnte bestemmelser også skal bli i samsvar med begreper som ellers brukes i verdipapirfondloven, foreslår Kredittilsynet videre at begrepet "verdipapirer" erstattes med begrepet "omsettelige verdipapirer". Kredittilsynet legger til grunn at dette gjennomfører direktivet artikkel 22 nr. 3 og 23 nr. 1.

Kredittilsynet foreslår at direktivets begrensninger for plassering som *bankinnskudd* i samme institusjon i artikkel 22 nr. 1 annet punktum inntas i verdipapirfondloven § 4-8 som nytt niende ledd.

Kredittilsynet foreslår at direktivets artikkel 22 nr. 1 andre avsnitt gjennomføres ved en bestemmelse i § 4-8 syvende ledd tredje punktum om at plasseringer i *unoterte derivater* når det gjelder motpartsrisiko, må følge regler fastsatt i forskrift. Reguleringen forutsettes inntatt i gjeldende derivatforskrift. Etter Kredittilsynets oppfatning er det hensiktsmessig at det følger direkte av loven at det gjelder særlige grenser for motpartsrisiko i forhold til unoterte derivater. Nærmere regler fastsettes imidlertid i forskriften. En bestemmelse om at det gjelder særlige regler for de

unoterte derivatene på dette punkt, vil dessuten gjøre implementeringen av enkelte kumulasjonsregler i artikkel 22 enklere. Sistnevnte omtales nedenfor.

Kredittilsynet foreslår å innføre tilsvarende *konsolideringsregel* som direktivets artikkel 22 nr. 5 tredje avsnitt i verdipapirfondloven § 4-8 nytt femte ledd. Kredittilsynet viser til at lov om årsregnskap 17. juli 1998 § 1-3 nr. 56 implementerer konsernbegrepet i syvende regnskapsdirektiv (83/349/EØF).

Kredittilsynet foreslår at *kumulasjonsregelen* i direktivets artikkel 22 nr. 2 annet avsnitt implementeres i § 4-8 nytt fjerde ledd tredje punktum. Kredittilsynet viser videre til tilføyelsen i kumulasjonsregelen i artikkel 22 nr. 5 annet avsnitt. Det følger av ordlyden i § 4-8 annet ledd nr. 1, 2 og 3 at disse ikke kan kumuleres. For å gjøre det klart at det heller ikke er adgang til å kumulere bankinnskuddsregelen med de øvrige plasseringsreglene, foreslås at det settes inn "alternativt" i begynnelsen av bankinnskuddsregelen. I tillegg foreslår Kredittilsynet i § 4-8 nytt fjerde ledd første punktum en kumulasjonsregel som inkluderer motpartsrisikoen ved unoterte derivater og som inkluderer direktivets kumulasjonsforbud når det gjelder øvrige plasseringer. Kredittilsynet foreslår også at direktivets artikkel 22 nr. 5 fjerde avsnitt, som tillater kumulasjon av investeringer i omsettelige verdipapirer og pengemarkedsinstrumenter etter artikkel 22 annet ledd nr. 1, 2 og 3 innenfor samme konsern opp til en grense på 20 pst., implementeres i § 4-8 nytt fjerde ledd annet punktum.

Kredittilsynet foreslår at det i § 4-8 syvende ledd første punktum tas inn et generelt krav til at *underliggende til et derivat* skal telle med i beregningen av de grenser som er fastsatt § 4-8 annet ledd nr. 1, 2 og 3 etter forskrift fastsatt av departementet. Nærmere regler om hvordan eksponeringen av underliggende i derivatet skal beregnes, bør fastsettes i derivatforskriften. Kredittilsynet foreslår videre at det i annet punktum kan gjøres unntak fra denne regelen for indeksderivatfond etter forskrift fastsatt av departementet. Kredittilsynet viser til at dette vil delvis implementere direktivets artikkel 21 nr. 3 tredje avsnitt. Nærmere regler om unntak fra maksimalgrensene for underliggende for investeringer i indeksderivater, bør fastsettes i derivatforskriften.

Kredittilsynet viser til at muligheten for å kunne etablere indeksfond var noe av bakgrunnen for at det ble inntatt en særskilt dispensasjonsadgang fra de alminnelige plasseringsregler i forbindelse med revisjonen av verdipapirfondloven i 1993. Det vises til Ot.prp. nr. 15 (1993-1994) s. 16. Kredittilsynet har godkjent etablering av en rekke indeksfond. Fordi indeksfond basert på en indeks på Oslo Børs ikke oppfyller plasseringsbegrensningsreglene i enkeltelskaper, er slike fond i dag etablert som nasjonale fond, hvilket innebærer at det ikke har vært mulig for for-

valtningsselskapene å tilby fondene i utlandet gjennom notifisering. Etter Kredittilsynets oppfatning bør indeksfond kunne etableres med mulighet for direkte markedsføring i utlandet slik direktivet åpner for. Kredittilsynet ser det slik at betingelsene for å etablere indeksfond i overensstemmelse med direktivet, bør tas direkte inn i loven og ikke reguleres i forskrift. Plasseringsreglene for indeksfond innebærer et unntak fra de alminnelige plasseringsreglene i § 4-8 og kunne for så vidt vært plassert i samme bestemmelse. For at bestemmelsen ikke skal bli for lang, vil imidlertid Kredittilsynet foreslå en ny § 4-8 A) for indeksfond. Når det gjelder 35-prosentgrensen i direktivets artikkel 22 a) nr. 2, legger Kredittilsynet til grunn at det ikke skal være slik at et selskap vanligvis er så dominerende i forhold til en indeks at det representerer mellom 20 pst. og 35 pst. av fondets verdi, men dette kan forekomme i spesielle tilfelle.

Kredittilsynet foreslår at grensen for å investere i *andre verdipapirfondsandeler* settes til 20 pst. av hovedfondets verdi. Kredittilsynet foreslår å ta inn bestemmelsen i verdipapirfondloven § 4-8 nytt åttende ledd. Kredittilsynet bemerker at investeringer på inntil 100 pst. i ulike underfond representerer noe helt nytt for UCITS-fond, som tidligere ikke har hatt adgang til å plassere mer enn 5 pst. av sine midler i andre fondsandeler. Som følge av disse endringene, foreslår Kredittilsynet at § 4-8 gjeldende fjerde ledd oppheves. Kredittilsynet bemerker videre at det imidlertid er etablert en rekke nasjonale fond som plasserer 100 pst. av sine midler i ett underfond. Disse fondene vil fortsatt være nasjonale fond. Når det gjelder direktivet artikkel 24 nr. 2 annet avsnitt, legger Kredittilsynet til grunn at dette innebærer at underfondets investeringer i konkrete selskaper, ikke behøver kombineres med grensene tilsvarende § 4-8 annet ledd nr. 1, 2, og 3. Den indirekte investeringen i et selskap som plassering i verdipapirfondsandeler innebærer, kommer derfor i tillegg til de alminnelige spredningsreglene. Kredittilsynet legger til grunn at dette følger av ordlyden i § 4-8 som i annet ledd pkt. 1, 2 og 3 (5 prosent osv.) gjelder grenser for investeringer i samme selskap. Investeringer i verdipapirfondsandeler gjelder derimot fondsandeler og ikke investeringer direkte i et selskap. Følgelig gjelder ikke 5-prosentregelen mv. Kredittilsynet foreslår således ingen endring av loven på dette punkt. 30-prosentgrensen er omtalt over i pkt. 13.2 og foreslås gjennomført i verdipapirfondloven § 4-5 nytt tredje ledd annet punktum.

Når det gjelder plasseringsbegrensingsreglene i forhold til *tegningsretter*, følger utvidelsen av direktivet artikkel 26 nr. 1 til å omfatte pengemarkedsinstrumenter allerede av verdipapirfondloven § 4-8 femte ledd. Kredittilsynet foreslår en mindre endring i verdipapirfondloven § 4-8 sjette ledd (videreføring

av femte ledd) ved at henvisningen til fjerde ledd (om plassering i verdipapirfondsandeler) tas ut.

Det er i proposisjonen redegjort for høringsinstansenes merknader

Departementet viser til at forslaget i all hovedsak er utarbeidet på bakgrunn av endringene i EØS-reglene som svarer europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/108/EF om endring i rådsdirektiv 85/611/EØF (UCITS-direktivet) og med formål om å gjennomføre direktivforpliktelsene.

Departementet viser til Justisdepartementets merknad vedrørende henvisning til syvende regnskapsdirektiv i forslag til § 4-8 nytt femte ledd. Departementet er, som i punkt 13.1.4 over, av den oppfatning at henvisning til direktivet er nødvendig for at konsolideringsregelen skal omfatte investeringer i tilsvarende utenlandske selskaper. Departementet har vurdert om direktivets definisjon kunne vært inntatt direkte i lovteksten, men finner av hensyn til lovtekstens utforming det ikke hensiktsmessig å innarbeide en så vidt omfattende definisjon. Det vises videre til at direktivet er tilgjengelig for allmennheten, samt at departementet forventer at brukerne av loven på dette området for det vesentlige vil være forholdsvis spesialiserte. Departementet slutter seg på denne bakgrunn til Kredittilsynets forslag på dette punkt.

Departementet viser til Oslo Børs' merknad knyttet til Kredittilsynets forslag til verdipapirfondloven § 4-8 nytt syvende ledd første punktum om beregningsmåten i tilknytning til spredningsreglene anvendt på *underliggende til derivater*. Oslo Børs foreslår at det bør fremgå av forskriftshjemmelen at underliggende til derivatet skal telle med i beregningen etter "*en helhetsvurdering av det risikobilde totalbeholdningen av derivater og underliggende instrumenter medfører*". Nærmere regler bør fastsettes i forskrift. Departementet er av den oppfatning at Kredittilsynets forslag til § 4-8 nytt syvende ledd første punktum gir hjemmel til eventuelt å fastsette regler i tråd med Oslo Børs' merknad. Det synes derfor unødvendig å endre Kredittilsynets forslag til ordlyd. Departementet vil presisere at spørsmålet om slike regler skal fastsettes vil måtte vurderes i forbindelse med fastsettelse i forskrift med nærmere regler for beregningsmåten.

Departementet viser til Oslo Børs' merknad knyttet til forslaget om at det for *underliggende til indeksderivatfond* kan gjøres unntak fra regelen om at underliggende for derivater skal legges til grunn ved beregningen av grensene etter verdipapirfondloven § 4-8. Departementet er ikke enig i børsens tolkning av bestemmelsen. I likhet med Kredittilsynet legger departementet til grunn at gjeldende § 4-8 stiller krav til at også underliggende for indeksderivatfond som hovedregel skal telle med ved beregning av grensene. Departementet viser imidlertid til at Kredittilsynets

forslag innebærer at det i forskrift *kan* gis unntak fra denne hovedregelen.

Departementet viser videre til Oslo Børs' merknad vedrørende *indeksfond* og adgangen til å øke et selskaps vekting fra 20 pst. til 35 pst. når det er berettiget på grunn av spesielle forhold i markedet. Departementet viser til at dette gjelder implementering av en direktivforpliktelse, der direktivet setter grenser for adgangen til slik økt vekting. Departementet antar imidlertid at de forhold som børsen trekker frem angående markedet ved Oslo Børs og OBX-indeksen, vil være av vesentlig betydning for vurderingen av om vektingen skal kunne forhøyes. For øvrig legger departementet til grunn at en økning i ett selskaps vekting til 35 pst. vil kunne opprettholdes så lenge det er berettiget på grunn av spesielle forhold i markedet. Det vises til forslaget til ny § 4-8 a).

Departementet slutter seg for øvrig til Kredittilsynets forslag til endringer i verdipapirfondloven. Departementet viser til at lovforslagets § 4-8 og 4-8 a) kombinert med fastsettelse av foreslåtte forskrifter vil sikre full implementering av de av direktivets ovennevnte bestemmelser.

2.13.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endring av verdipapirfondloven § 4-8 og til ny § 4-8 a i samme lov.

2.14 Plasseringsbegrensninger i forhold til utsteder og shortsalg

2.14.1 Plasseringsbegrensninger i forhold til utsteder

2.14.1.1 SAMMENDRAG

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder plasseringsbegrensninger i forhold til utsteder.

Verdipapirfondloven § 4-9 nr. 2 fastsetter at et fond kan eie inntil 10 pst. av obligasjonene fra *samme utsteder*, dvs. av utstedeers samlede lån. Paragraf 4-5 skiller mellom omsettelige verdipapirer, herunder obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter som er angitt som en egen type instrumenter. Kredittilsynet vil derfor foreslå at det inntas i § 4-9 nr. 2 at tilsvarende regel som gjelder obligasjoner skal gjelde for pengemarkedsinstrumenter. Ved at det tas inn under samme nummer i paragrafen, vil samtidig unntaksregelen for "statspapirer" komme til anvendelse på både obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter. Videre foreslår Kredittilsynet å åpne for at UCITS-fond kan eie inntil 25 pst. av andelene i et annet verdipapirfond.

Ingen høringsinstanser har merknader til Kredittilsynets forslag om plasseringsbegrensningene i forhold til utsteder.

Departementet viser til at forslaget i all hovedsak er utarbeidet på bakgrunn av endringene i EØS-reglene som svarer europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/108/EF om endring i rådsdirektiv 85/611/EØF (UCITS-direktivet) og med formål om å gjennomføre direktivforpliktelser.

Departementet viser til at de foreslåtte lovendringer vil sikre full implementering av de av direktivets ovennevnte bestemmelser. Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag og viser til lovforslagets § 4-9 første ledd nr. 2 og 3.

2.14.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endring av verdipapirfondloven § 4-9 første ledd nr. 2 og 3.

2.14.2 Shortsalg

2.14.2.1 SAMMENDRAG

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder plasseringsbegrensninger i forhold til shortsalg.

Når det gjelder shortsalg, viser Kredittilsynet til bakgrunnen for gjeldende regel om forbud mot shortsalg. Kredittilsynet viser til Ot.prp. nr. 15 (1993-1994) s. 25 der det fremgår at departementet foreslo strengere krav enn det som følger av rådsdirektiv 85/611/EØF (UCITS-direktivet). Departementet la til grunn at én måte å sikre fondets leveringsforpliktelse på ved salg av verdipapirer fondet ikke eier, kan være ved å etablere avtale om lån av de aktuelle verdipapirene. Departementet uttalte imidlertid at "[D]en økonomiske risiko i disse tilfeller vil kunne tilsvare den økonomiske risiko ved salg av verdipapirer som et fond ikke eier". På denne bakgrunn ble § 4-11 utformet som et forbud mot salg av verdipapirer fondet ikke eier.

Kredittilsynet har vurdert om forbudet mot shortsalg bør opprettholdes. Udekket shortsalg er som nevnt direktivstridig, derfor er det bare dekket shortsalg det eventuelt bør åpnes opp for. Kredittilsynet ser at det i markedet utvikles låneordninger som fondene ved shortsalg vil kunne benytte seg av. Verdipapirforetak tilbyr i dag ulike former for lån av verdipapirer i henhold til norske og utenlandske standardavtaler for lån av verdipapirer. Det tilbys også lån av verdipapirer som cleares av NOS i henhold til standardvilkår utarbeidet av NOS. Verdipapirfondet kan holde seg til henholdsvis verdipapirforetaket (verdipapirhandelloven § 11-1) eller NOS som clearingsentral dersom den egentlige utlåner ikke leverer. I denne forbindelse viser Kredittilsynet til at verdipapirfond i henhold til forskrift, jf. § 4-12 gis adgang til å låne ut finansielle instrumenter. Dekning ved hjelp av lån vil imidlertid bare eliminere leveringsrisikoen overfor motparten, ikke kursrisikoen. På den annen

side tillates at verdipapirfond er eksponert for kursrisiko ved kjøp av for eksempel aksjer. Forskjellen er imidlertid at risikoen ved kursnedgang er begrenset ved at aksjens verdi ikke kan gå under null. Ved shortsalg er imidlertid kursrisikoen nærmest ubegrenset frem til lånet er oppgjort. Verdipapirfondlovens spredningsregler innebærer imidlertid at verdipapirfond er underlagt begrensninger mht. hvor stor del av fondets verdi som kan investeres i samme selskap. Kredittilsynet ser det slik at det bør kunne vurderes å gi verdipapirfond adgang til å foreta dekket shortsalg. Kredittilsynet foreslår at det tilføyes en forskriftshjemmel i § 4-11 første ledd annet punktum slik at dekket shortsalg eventuelt kan tillates. Under hvilke betingelser verdipapirfond skal kunne selge finansielle instrumenter fondet ikke eier, bør reguleres nærmere i forskrift.

For at verdipapirfondloven skal være i samsvar med direktivet, vil Kredittilsynet foreslå at § 4-11 første ledd annet punktum utformes slik at den gjelder "finansielle instrumenter" til forskjell fra tidligere bestemmelse som kun gjaldt "verdipapirer". For så vidt gjelder pengemarkedsinstrumenter og verdipapirfondsandeler, antar Kredittilsynet at annenhåndsomsetning av slike finansielle instrumenter i dag forekommer i liten utstrekning. Kredittilsynet vil likevel foreslå at verdipapirfondlovens bestemmelse om adgang til shortsalg endres slik at pengemarkedsinstrumenter og verdipapirfondsandeler omfattes. Videre oppfatter Kredittilsynet direktivets forbud mot udekket salg av derivater slik at dette regulerer derivatets underliggende, og ikke selve derivatet, idet derivatet utstedes på tidspunktet for handelen og ikke eksisterer fra før. Dette innebærer at et verdipapirfond, etter direktivet, ikke kan selge/utstede derivater uten å ha dekning i de underliggende finansielle instrumentene.

Det er i proposisjonen redegjort for høringsinstansenes merknader

Departementet viser til at den risikoen fondet utsetter seg for gjennom et eventuelt shortsalg er knyttet til kursutviklingen på underliggende. Fordi underliggende i prinsippet kan få en nærmest ubegrenset kursstigning i tiden frem til levering, innebærer shortsalg at det potensielle tapet ikke er begrenset oppad. Dette står i kontrast til kursrisikoen ved ordinært innehav av underliggende der det potensielle tapet på ethvert tidspunkt er begrenset til markedsverdien av underliggende.

UCITS-direktivet åpner kun for såkalt dekket shortsalg. En form for dekning består i en låneavtale som gir fondet tilgang til underliggende på tidspunktet for levering til kjøper. Fondet vil dermed teknisk sett være i stand til å oppfylle forpliktelsen overfor kjøper, uansett hvordan kursen på underliggende

skulle utvikle seg. Når et verdipapirfond dekker et shortsalg ved innlån av underliggende, innebærer dette at motpartsrisikoen - det vil si risikoen for at verdipapirfondet ikke oppfyller sin forpliktelse - flyttes fra kjøper til utlåner av underliggende. Dette kan være fordelaktig ettersom rettidig levering er av stor viktighet for avviklingen av verdipapiroppkjøret. Videre vil utlånere typisk ha et forholdsvis langsiktig perspektiv og være mindre avhengig av umiddelbar tilgang til underliggende. Det er imidlertid ikke grunnlag for å hevde at lånedekning reduserer den markedsrisikoen verdipapirfondet løper ved å selge short.

Når departementet likevel tilslutter seg Kredittilsynets forslag om å åpne for dekket shortsalg, så må dette sees i lys av den aktuelle bruken av shortsalg. Selv om et shortsalg i seg selv innebærer en betydelig risikoeksponering, så kan det bidra til en effektivisering av fondets samlede portefølje. Regler om samlet risikoeksponering finnes allerede i gjeldende derivatforskrift, og vil kunne utdypes i forbindelse med at man eventuelt åpner for shortsalg.

Departementet foreslår etter dette at det åpnes for at forvaltningsgesellschaftet kan selge finansielle instrumenter fondet ikke eier etter nærmere regler gitt i forskrift og viser til lovforslaget § 4-11 første ledd annet punktum. Begrensninger knyttet til at det skal være dekket shortsalg vil fremgå av slik forskrift.

2.14.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag til endring av verdipapirfondloven § 4-11 første ledd annet punktum.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at disse medlemmer flere ganger har gått imot tilrettelegging for økt utbredelse av shorthandel. Disse medlemmer viser i den forbindelse til at Sosialistisk Venstreparti i Innst. O. nr. 48 (1995-1996) gikk imot å åpne for dekket shortsalg og imot en åpning for utlån av verdipapirer og formidling av slike lån. Disse medlemmer mener denne typen operasjoner legger grunnlag for uønsket spekulasjon og at det er en tjeneste det er begrenset behov for. Et for stort utvalg i instrumenter for spekulasjon i verdipapirer skaper økt distanse mellom kundens verdipapirtransaksjoner og de underliggende realøkonomiske verdier. Disse medlemmer mener slike mekanismer utgjør en risiko for stabiliteten i finansmarkedet.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot Regjeringens forslag til endring av verdipapirfondloven § 4-11 første ledd annet punktum.

3. ENDRINGER I VERDIPAPIRHANDELLOVEN

3.1 Verdipapirhandelloven § 2a-5 - rapportering av egenhandel

3.1.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for gjeldende rett, Kredittilsynets forslag og høringsinstansenes merknader når det gjelder forslag om regler for rapportering av egenhandel.

Departementet viser til at den forebyggende lovgivningen på verdipapirmarkedsområdet bør reflektere en fornuftig avveining mellom ressursbruk og effektiv håndhevelse. I den sammenheng er det et grunnleggende prinsipp at den løpende kontrollen av overholdelsen av regelverket primært er foretakenes ansvar gjennom opprettelse av adekvate rutiner for internkontroll. Dette er naturlig ettersom det er foretaket som har den beste oversikten, og som først blir informert, jf. vphl. § 2a-5 første ledd. Begrunnelsen for å krevne månedlig rapportering var i utgangspunktet blant annet å sikre bevisstgjøring omkring egenhandelsreglene. Departementet viser til Kredittilsynets erfaring som viser at foretakene nå håndterer denne problematikken, og at den automatiske rapporteringen dermed krever uhensiktsmessig mye ressursbruk både fra foretakenes og tilsynets side.

På dette grunnlag foreslår departementet, i tråd med Kredittilsynets forslag, å avvikle ordningen med automatisk, månedlig rapportering av egenhandel til tilsynet, jf. § 2a-5 annet ledd. Til gjengjeld inntas en bestemmelse om at foretakene som nevnt i vphl. § 2a-1 første ledd skal påse at rapportering som nevnt i vphl. § 2a-5 første ledd oppbevares og holdes tilgjengelig for Kredittilsynet i minst tre år. Ordlyden foreslås endret noe i forhold til Kredittilsynets forslag.

Foretakene har i medhold av egenhandelsforskriften § 3 i dag en selvstendig plikt til å vurdere om rapportert egenhandel er i samsvar med verdipapirhandelloven kapittel 2a. Denne plikten, som fremhever foretakets primære ansvar, foreslås inntatt i et nytt tredje ledd i vphl. § 2a-5. Ordlyden foreslås endret noe for å fremheve at foretakene har rapporteringsplikt til Kredittilsynet ved mistanke om lovovertrедelser. Rapporteringsplikten skal inntre selv om det foreligger tvil med hensyn til lovforståelsen eller de faktiske forhold.

Norges Fondsmeglerforbund har reist spørsmål ved forståelsen av uttrykket "regelmessig" i Kredittilsynets forslag til nytt tredje ledd. Departementet viser til at foretakenes vurderingsplikt inntre ved rapportering fra den ansatte eller tillitsvalgte. Foretaket vil derimot fortsatt ha en løpende rapporteringsplikt overfor Kredittilsynet, dersom det også i ettertid blir klar over forhold som gir grunn til mistanke om ure-

gelmessigheter. På denne bakgrunn mener departementet at Kredittilsynets forslag til ordlyd på dette punkt bør opprettholdes.

3.1.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om endringer av verdipapirhandelloven § 2a-5 annet ledd og nytt tredje ledd i samme bestemmelse.

3.2 Verdipapirhandelloven § 9-7 - lydopptak mv.

3.2.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for gjeldende rett og høring om verdipapirhandelloven § 9-7 - lydopptak mv.

Verdipapirhandellovens formål er å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv handel med finansielle instrumenter, jf. vphl. § 1-1. For at lovens formål skal kunne realiseres, er det av stor betydning at markedet har tillit til at verdipapirforetak og enkeltinvestorer følger de regler som er fastsatt. Dette gjelder både i forhold til de virksomhetsregler som gjelder for verdipapirforetak spesielt (krav om god forretningsskikk mv.) og de alminnelige regler som gjelder for alle markedsaktører (forbudet mot innsidehandel mv.). Slik tillit forutsetter en effektiv kontroll med at regelverket overholdes. Etter departementets syn vil en forskrift som pålegger verdipapirforetak en plikt til å foreta lydbåndopptak, bidra til å øke effektiviteten i kontrollen med verdipapirmarkedet. På denne måten vil også markedets tillit til verdipapirmarkedet øke. Departementet mener derfor det bør gis en lovhjemmel til å fastsette en slik forskrift. Det vises også til Kredittilsynets høringsnotat 5. november 2001 (hvor det ble foreslått en forskrift om lydopptak) og Oslo Børs' høringsuttalelse hvor det gis støtte til at det innføres slike regler.

Et krav om lydbåndopptak kan oppfattes som et inngripende tiltak i forhold til enkeltpersoners personvern mv. Dette tilsier at en eventuell forskrift som pålegger verdipapirforetak å foreta lydbåndopptak bør ha en klar hjemmel i lov. Departementet utformet et forslag til en klar forskriftshjemmel for dette formålet. Utformingen av lovhjemmelen er drøftet nærmere i proposisjonen.

Et særlig spørsmål er i hvilken grad utenlandske verdipapirforetak vil omfattes av reglene om lydopptak mv. Verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat er, etter gjeldende regler i vphl. § 7-9 første ledd nr. 5, underlagt bestemmelsene i kapittel 9, med unntak av § 9-1 første og femte ledd. Departementet viser til at lydopptak mv. etter omstendighetene vil kunne utgjøre et viktig hjelpemiddel ved undersøkelser av for eksempel mulig innsidehandel, markeds-

misbruk eller brudd på egenhandelsreglene. Adferdsreglene i verdipapirhandelloven gjelder i prinsippet enhver i det norske markedet, herunder verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat. Etter departementets syn bør derfor reglene om lydopptak mv. også omfatte norske filialer av slike verdipapirforetak. En slik løsning antas å være i tråd med investeringstjenestedirektivet artikkel 10 og 11, som regulerer kompetanseforholdet mellom hjemstat og vertstat. Det foreslås imidlertid å avgrense mot verdipapirforetak som ikke er etablert i Norge, og som kun yter grensekryssende tjenester inn i Norge, jf. også tilsvarende avgrensning i egenhandelsregelverket. Det foreslås endringer i vphl. § 7-9 første ledd nr. 5 i tråd med dette. For verdipapirforetak med hovedsete utenfor EØS skal reglene gjelde fullt ut. Det foreslås derfor ingen endringer i vphl. § 7-9 annet ledd. Det vises for øvrig til at Kongen kan gjøre unntak fra vphl. § 7-9 der virksomheten er begrenset eller der foretakets virksomhet er regulert av tilsvarende bestemmelser fastsatt av myndighetene i foretakets hjemstat.

3.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endring av verdipapirhandelloven § 7-9 første ledd nr. 5 og § 12-2 første ledd.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag til endringer av verdipapirhandelloven § 9-7.

Flertallet viser til svar fra finansminister Per-Kristian Foss 20. mai 2003 på spørsmål fra finanskomiteen hvor det pekes på at selv om det legges opp til en lovfestet plikt til lydbåndopptak i loven, så vil de konkrete virkeområder bli vurdert i forskriftsutformingen, og det legges ikke nå opp til generelt å pålegge en slik plikt. Videre skal det i forskriften angis nærmere hvilke investeringstjenester og tilleggstjenester som skal omfattes ut fra en konkret vurdering av tilsynsbehov. Flertallet vil understreke at dette skal skje etter en vurdering som hensyntar utviklingen i verdipapirmarkedet, likeverdige konkurransevilkår, behovet for fortrolig behandling av informasjon og enkeltpersoners personvern. Finansministerens brev følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til herstående forslag, og mener at den hjemmelen disse medlemmer foreslår fullt ut ivaretar både myndighetenes behov for kontroll og meglerforetakenes behov for internkontroll. I forhold til departementets forslag innebærer forslaget en begrenset justering av hjemmelsgrunnlaget for å unngå plikt til lydopptak av samtaler som er

irrelevante i forhold til kontrollbehovet. Departementets foreslåtte hjemmel er så vidt at den i praksis vil kunne innebære at alle telefonlinjer i et meglerforetak må tas opp på bånd dersom hjemmelen benyttes fullt ut. Det vil i så fall innebære at et meget stort antall samtaler som er myndigheter og andre uvedkommende, vil bli tatt opp på bånd og oppbevart i lang tid. Uansett krav til sikkerhet, er det ikke mulig å sikre seg 100 pst. mot at slike samtaler blir avlyttet i et-tertidd.

Disse medlemmer vil også bemerke at lydopptak i det omfang som foreslås i proposisjonen uansett ikke vil gi sikkerhet for at ulovligheter ikke finner sted i telefonsamtaler til og fra foretak. Den uregistrerte mobiltelefonen er oppfunnet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 9-7 lydopptak mv. skal lyde:

Etter nærmere regler fastsatt av departementet plikter verdipapirforetak å:

1. foreta lydopptak av samtlige ordre og indikasjoner på ordre pr. telefon om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter.
2. oppbevare lydopptak og annen type dokumentasjon i tilknytning til slike ordre og indikasjoner på ordre."

3.3 **Endringer i verdipapirhandelloven § 12-2 sjette ledd (opplysningsplikt overfor Kredittilsynet)**

3.3.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for gjeldende rett, Kredittilsynets forslag og høringsinstansenes merknader når det gjelder opplysningsplikt overfor Kredittilsynet etter verdipapirhandelloven § 12-2 sjette ledd.

Departementet viser til at adferdsreglene i verdipapirhandelloven har som sitt overordnede mål å medvirke til at markedet har tillit til at informasjon og prisfastsettelse er riktig, og at ikke enkeltaktører har særlige informasjonsfordeler foran andre. For at adferdsreglene skal ha denne effekten er det viktig at håndhevelsen er effektiv, og ikke minst at oppdagelsesrisikoen oppleves som reell i markedet. En viktig forutsetning for dette er at Kredittilsynet har tilgang til de nødvendige tilsynsmessige virkemidler, herunder særlig at tilsynet har adgang til å innhente opplysninger som er essensielle for å undersøke mulige lovbrudd. Tilgjengelige virkemidler for å skaffe seg identiteten til informasjonsspredere på Internett er i så måte avgjørende både for å forebygge og for å avdekke ulovlig adferd. På denne bakgrunn slutter de-

partementet opp om forslaget om å endre verdipapirhandelloven § 12-2 sjette ledd om opplysningsplikt slik at taushetsplikten i teleloven § 9-3 første ledd ikke blir til hinder for at Kredittilsynet kan få opplysninger om identiteten til Internettbrukere i saker hvor det er mistanke om overtredelse av verdipapirhandelloven § 2-1, § 2-2 og § 2-6. Forslaget er drøftet nærmere i proposisjonen.

Kredittilsynet har foreslått at vphl. § 12-2 sjette ledd endres slik at teleloven § 9-3 første ledd ikke skal være til hinder for at Kredittilsynet kan innhente opplysninger om registrert navn, adresse, telefonnummer eller datakommunikasjonsadresse. Lovteknisk er dette foreslått løst ved at det gjøres eksplisitt unntak fra teleloven § 9-3 første ledd.

Departementet er kjent med at det er foreslått å erstatte teleloven med lov om elektronisk kommunikasjon, og at Kredittilsynets forslag slik det nå lyder derfor fort vil bli foreldet. Bestemmelsen om taushetsplikt skal derimot videreføres i den foreslåtte lov om elektronisk kommunikasjon § 2-9 første ledd. Det foreslås derfor at vphl. § 12-2 sjette ledd endres i tråd med dette. Ordlyden i forslaget tilpasses også benevnelsen av de opplysninger som politi og påtalemyndighet skal kunne innhente i medhold av den nye § 2-9 tredje ledd. Disse opplysningene angis som "avtalebaseret hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse".

3.3.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endringer av verdipapirhandelloven § 12-2 sjette ledd.

3.4 Enkelte redaksjonelle endringer i verdipapirhandelloven

3.4.1 *Sammendrag*

Ved lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet m.m. (børsloven) ble daværende vphl. § 1-3 opphevet, og §§ 1-4 til 1-6 ble nye §§ 1-3 til 1-5. Som en følge av endringen ble en rekke av de interne henvisningene i verdipapirhandelloven til disse paragrafene feil. Departementet foreslår at henvisningene endres i tråd med den nye nummereringen. De bestemmelsene dette gjelder er vphl. §§ 1-3 tredje ledd, 2a-6 annet ledd, 3-1 tredje ledd, 3-2 sjette ledd, 3-3 første ledd nr. 3 og annet ledd nr. 3, 4-1 annet ledd nr. 2, 4-5 første ledd, 8-2 fjerde ledd nr. 4 (feil henvisning til § 1-5 i stedet for § 1-4), og § 9-5 annet ledd (feil henvisning til § 1-6 i stedet for § 1-5).

Verdipapirhandelloven § 14-3 annet ledd nr. 1 henviser til vphl. § 2-6 tredje ledd. Henvisningen kom inn i bestemmelsen som følge av et forslag om nytt tredje ledd i vphl. § 2-6. Forslaget ble ikke fulgt

opp, og det foreslås derfor å ta ut henvisningen til vphl. § 2-6 tredje ledd i vphl. § 14-3 annet ledd nr. 1.

Norske Pensjonskassers Forening har i en høringsuttalelse uttalt at overskriften til § 2a-3, "særlige regler om ansattes egenhandel i visse typer foretak", er språklig upresis og villedende. NPF foreslår at anledningen benyttes til å endre overskriften til "særlige regler om egenhandel for ansatte i visse typer foretak". Departementet slutter seg til dette forslaget.

Verdipapirhandelloven § 10-3 gjelder sikkerhet stilt overfor oppgjørssentral. I lovteksten omtales sikkerhet som er "stilet" overfor en oppgjørssentral. Uttrykket "stilet" foreslås erstattet med "stilt" i tråd med overskriften til bestemmelsen.

3.4.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endringer av verdipapirhandelloven §§ 1-3 tredje ledd, 2a-3 (ny overskrift), 2a-6 annet ledd, 3-1 tredje ledd, 3-2 sjette ledd, 3-3 første ledd nr. 3, 3-3 annet ledd nr. 3, 4-1 annet ledd nr. 2, 4-5 første ledd, 8-2 fjerde ledd nr. 4, 9-5 annet ledd og 14-3 annet ledd nr. 1.

4. ENDRINGER I REVISORLOVEN

4.1 Bakgrunn for lovforslaget

4.1.1 *Sammendrag*

Kredittilsynet foreslår følgende endringer i revisorloven:

- For utenlandsk revisor/utenlandsk revisjonsselskap, som har rett til å yte revisjonstjenester i Norge uten å være etablert her i riket, erstattes kravet om å ha fast kontorsted i Norge med krav om oppbevaring av dokumenter i Norge på et fast sted i riket. Det foreslås samtidig krav om ordnet og forsvarlig oppbevaring samt tilgjengelighet.
- Krav til at revisjonsberetningen som avgis av revisjonspliktige som hovedregel skal avgis på norsk.
- Opphevelse av krav om å melde fra til revisorregisteret om medlemskap i revisororganisasjon.
- Kravet om å melde fra til revisorregisteret om navn på godkjente revisorer i revisjonsselskap erstattes av et krav om å melde fra til registeret om navn på ansvarlige revisorer.
- Kredittilsynet gis adgang til å godkjenne at inntil to av de obligatoriske tre år med praksis kan være opparbeidet hos Riksrevisjonen.

Det er i proposisjonen redegjort for høring av forslaget.

4.1.2 *Komiteens merknader*

Komiteen viser til merknader under de enkelte punkter nedenfor.

4.2 Godkjenning av annen praksis enn praksis fra revisjon av årsregnskap

4.2.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder godkjenning av annen praksis enn praksis fra revisjon av årsregnskap.

Revisorloven § 3-3 første ledd krever tre års variert praksis i revisjon av årsregnskap eller tilsvarende økonomiske oppgjør. Kredittilsynet viser til at praksis fra Riksrevisjonen i dag ikke kan godkjennes med inntil to år, jf. fjerde ledd siste punktum. Kredittilsynet foreslår å endre revisorlovens krav til godkjenning av praksis i § 3-3 fjerde ledd siste punktum, slik at departementets adgang til å gi nærmere regler om godkjenning av inntil to års praksis fra kommune- og fylkesrevisjon og skatterevisjon utvides til å omfatte praksis som nevnt i fjerde ledd første punktum. Slik praksis er internrevisjon, offentlig revisjon, ettersynsvirksomhet eller annet relevant virksomhet.

Det fremgår av Kredittilsynets brev 7. desember 2002 at forslaget er basert på en henvendelse fra Riksrevisjonen. Tilsynet uttaler om dette:

"Kredittilsynet slutter seg i det vesentlige til Riksrevisjonens anførsler og vil etter dette foreslå endringer i revisorloven § 3-3 fjerde ledd annet punktum. Slik Kredittilsynet ser det vil praksis fra Riksrevisjonen etter sitt innhold måtte være å side stille med praksis som nevnt i annet punktum."

Tilsynet siterer videre følgende fra Riksrevisjonens henvendelse:

"Ettersom Riksrevisjonen har tilsvarende varierte oppgaver og har strenge krav til metodikk i revisjonen, mener vi at kravet til praksis for godkjenning av revisorer bør likestille praksis opparbeidet i statlig, kommunal eller fylkeskommunal regi."

Det er i proposisjonen redegjort for høringsinstansenes merknader

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om å utvide adgangen til å godkjenne praksis opparbeidet i Riksrevisjonen slik at departementets hjemmel i revisorloven § 3-3 fjerde ledd siste punktum utvides til også å omfatte godkjennelse av praksis fra Riksrevisjonen. Departementet slutter seg til Kredittilsynets begrunnelse for forslaget. Forslaget er drøftet nærmere i proposisjonen.

4.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til endring av revisorloven § 3-3 fjerde ledd annet punktum.

4.3 Adgang til å gjøre unntak fra kravet om fast kontorsted i Norge

4.3.1 *Sammendrag*

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett, EØS-rett og andre internasjonale forpliktelser, Kredittilsynets forslag og høringsinstansenes merknader når det gjelder adgang til å gjøre unntak fra kravet om fast kontorsted i Norge.

Departementet er enig med Kredittilsynet i at det på visse vilkår bør åpnes for en adgang til å fravike kravet om fast kontorsted her i landet dersom kravet erstattes av et oppbevaringskrav. Departementet har lagt vekt på Kredittilsynets opplysninger om at tilsynet har praktisert kravet slik at et hvert sted hvor revisors arbeidspapirer, korrespondanse og ligningspapirer er oppbevart, har vært godkjent som fast kontorsted. Departementet legger til grunn at Kredittilsynet på denne bakgrunn mener at et krav om oppbevaring på de foreslåtte vilkår er tilstrekkelig for å ivareta hensynet til utføring av tilsyn, tilgang for offentlige myndigheter til dokumentasjon mv. Departementet viser til at ingen av høringsinstansene har hatt prinsipielle innvendinger mot Kredittilsynets forslag. Det synes derfor naturlig å endre lovteksten på dette punkt. En slik endring vil også fjerne grunnlaget for eventuell tvil om vi oppfyller våre internasjonale forpliktelser.

DnR har uttrykt bekymring for Kredittilsynets mulighet til å følge opp de øvrige vilkår for å yte revisjonstjenester i Norge og kontrollere at disse blir overholdt. DnR er usikre på om manglende stedlig tilknytning kan få praktiske konsekvenser for muligheten "til å gå på revisor direkte" når det gjelder forsikringstilfeller. Til dette vil departementet bemerke at utenlandske revisjonsselskaper må ha revisorer som er godkjent etter norsk lov. Oppfyller vedkommende ikke kravene til sikkerhetsstillelse mv. etter loven § 3-7 første ledd nr. 4, jf. revisorforskriftens kapittel 3, kan revisjonsselskapet ikke lenger revidere årsregnskap for revisjonspliktige. Departementet kan for øvrig ikke se at det er grunn til å anta at det vil være særlig større vansker knyttet til å komme i kontakt med revisor i de tilfeller der revisor oppgir et fast oppbevaringssted enn der revisor har fast kontorsted.

Departementet kan ikke se at det bør gjelde ulike regler for utenlandske og norske revisor på dette punkt. Det foreslås derfor at forslaget om å gi adgang til å fravike kravet om fast kontorsted også skal gjelde for norske revisorer. Departementet foreslår at myndigheten til å fravike kravet om fast kontorsted legges til Kredittilsynet slik at Kredittilsynet i enkeltvedtak kan gjøre unntak fra kravet om fast kontorsted i Norge forutsatt at dokumentene oppbevares på et fast sted her i landet.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om krav til oppbevaring av dokumentasjon på et fast sted her i riket på en ordnet og forsvarlig måte. Videre foreslår departementet, i likhet med Kredittilsynet, at det kreves at dokumentene skal være tilgjengelige og tilrettelagt for innsyn av offentlig kontrollmyndighet. Til Skattedirektoratets anførsel om at dette forslaget bør gis en mer presis utforming vil departementet bemerke at Kredittilsynet etter departementets forslag vil måtte vurdere om dette kravet er oppfylt i det enkelte tilfelle. Dersom tilsynet finner at det ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, er det ikke adgang til å gjøre unntak fra kravet om fast kontorsted. Det følger videre av alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper at et forvaltningsorgan kan sette vilkår for sine vedtak. Når det gjelder revisjonsselskaper antar departementet dessuten at det i medhold av forskriftskompetansen i § 3-5 annet ledd første punktum vil kunne fastsettes nærmere krav om oppbevaringsmåten. Departementet slutter seg for øvrig til Skattedirektoratets bemerkning om at forslaget om å fravike kravet om fast kontorsted må få sin tekniske oppfølging i kravet til hva som skal registreres i revisorregisteret, jf. § 10-1 annet ledd nr. 2. Departementet foreslår derfor at § 10-1 annet ledd nr. 2 endres slik at det stilles krav om at registeret skal inneholde opplysninger om bostedsadresse og eventuell kontoradresse eller annen adresse for oppbevaring av revisors dokumenter.

Det kan stilles spørsmål ved hvilke dokumenter som omfattes av oppbevaringskravet. Kredittilsynet foreslår at et oppbevaringskrav rettet mot utenlandske revisorer/revisjonsselskaper skal omfatte "dokumenter som gjelder klienter i Norge". Siden departementet foreslår at unntaksadgangen skal gjelde alle revisorer, foreslår departementet at dette erstattes med "revisors dokumenter som gjelder klienter i Norge". Dette vil blant annet omfatte revisors arbeidspapirer (herunder dokumenter som nevnt i § 5-5), korrespondanse og ligningsdokumenter.

Departementet viser for øvrig til ØKOKRIMs uttalelse om at bestemmelsen om tilgjengelighet og tilrettelegging for innsyn som foreslått av Kredittilsynet, bør formuleres slik at dokumentene skal være tilgjengelige og tilrettelagt for "lovbestemt innsyn". Bakgrunnen for ØKOKRIMs forslag er at enheten stiller spørsmål ved om Kredittilsynets formulering på dette punkt, ("innsyn fra offentlig kontrollmyndighet"), også omfatter innsyn i forbindelse med straffesak. Departementet ser at det kan være behov for å presisere lovteksten på dette punkt, og foreslår på denne bakgrunn at dokumenter skal være tilgjengelige og tilrettelagt for innsyn av offentlig kontrollmyndighet og lovhjemlet innsyn for øvrig, jf. forslag til § 3-5 annet ledd fjerde punktum.

4.3.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til nytt tredje og fjerde punktum i revisorloven § 3-5 annet ledd, § 3-7 annet ledd nytt annet og tredje punktum og § 10-1 annet ledd nr. 2.

4.4 Språkkrav til revisjonsberetningen

4.4.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for gjeldende rett, Kredittilsynets forslag og høringsinstansenes merknader når det gjelder språkkrav til revisjonsberetningen.

Departementet slutter seg til Kredittilsynets forslag om å lovfeste et krav om at revisjonsberetningen skal være på norsk. Departementet viser til Kredittilsynets begrunnelse som departementet i det vesentligste finner å kunne slutte seg til. Videre viser departementet til at ingen av høringsinstansene har hatt merknader til innføringen av et slikt krav.

Slik departementet forstår DnRs høringsuttalelse, ønsker foreningen at departementet skal gis adgang til i forskrift eller enkeltvedtak å fravike kravet om at revisjonsberetningen skal være på norsk. Dette tilsvarer den adgang departementet har til å fravike språkkravet for føringen av årsregnskapet. Av hensyn til sammenhengen i systemet når det gjelder årsregnskapet og revisjonsberetningen, er departementet enig i at det bør være adgang til å fravike språkkravet for revisjonsberetningen i de tilfeller språkkravet for årsregnskapet er fraveket. Slik departementets forslag til forskriftshjemmel er formulert, holdes imidlertid muligheten åpen for at det kan gjøres unntak fra språkkravet for revisjonsberetningen også i tilfeller der det ikke er gjort unntak fra språkkravet når det gjelder årsregnskapet.

4.4.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til nytt fjerde punktum i revisorloven § 5-6 første ledd.

4.5 Registrering av opplysninger om medlemskap i revisororganisasjoner og opplysninger om godkjente revisorer i revisjonsselskap

4.5.1 Sammendrag

Det er i proposisjonen redegjort for norsk rett og EØS-rett når det gjelder registrering av opplysninger om medlemskap i revisororganisasjoner og opplysninger om godkjente revisorer i revisjonsselskap.

Kredittilsynet foreslår å oppheve kravet om registrering av opplysninger om medlemskap i revisororganisasjon, jf. § 10-1 annet ledd nr. 5. Videre foreslår Kredittilsynet å erstatte kravet om å melde fra til revisorregisteret om navn på godkjente revisorer i revisjonsselskap med et krav om å melde fra om navn

på ansvarlige revisorer i selskapet, jf. loven § 10-1 tredje ledd nr. 4. Forslagene er nærmere drøftet i proposisjonen.

4.5.2 *Komiteens merknader*

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å oppheve revisorloven § 10-1 annet ledd nr. 5 og til nytt nr. 4 i samme lov § 10-1 tredje ledd.

5. LOVFORSLAGETS ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

5.1 Til verdipapirfondloven

5.1.1 *Sammendrag*

Forvaltningsselskapenes mulighet etter forslaget til å kombinere fondsforvaltning med individuell porteføljeforvaltning, vil etter det departementet kan se gi rom for å hente ut kostnadsgevinster gjennom en samordning av forvaltningsmiljøer. For investorer som etterspør individuell porteføljeforvaltning innebærer forslaget økt konkurranse på leverandørsiden. Videre vil investorer som etterspør begge tjenestslag kunne holde seg til én tilbyder. Endringene i plasseringsreglene for verdipapirfond antas å legge til rette for en effektivisering av porteføljen i verdipapirfond i form av et bedret forhold mellom avkastning og risiko.

5.1.2 *Komiteens merknader*

Komiteen tar dette til orientering.

5.2 Til verdipapirhandelloven

5.2.1 *Sammendrag*

Den foreslåtte avviklingen av månedlig rapportering til Kredittilsynet av egenhandel vil redusere ressursbruken i tilsynet, som under dagens ordning mottar mer enn 1 500 rapporter hvert år. Forslaget om krav om lydbandopptak og opplysningsplikt overfor Kredittilsynet vil etter departementets vurdering bidra til å effektivisere tilsynsarbeidet og redusere kostnadene forbundet med tilsyn. Installasjon av opptaksutstyr mv. vil innebære kostnader for verdipapirforetakene. Hvor mye disse kostnadene vil utgjøre er avhengig av i hvor stor grad foretakene i dag benytter seg av frivillig opptak av telefonsamtaler. Internettilybyderne kan også få økt sine kostnader noe som følge av økt etterspørsel fra Kredittilsynet etter informasjon om identiteten bak dynamiske IP-nummer, jf. omtale under punkt 17.1 i proposisjonen.

5.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen tar dette til orientering.

5.3 Til revisorloven

5.3.1 *Sammendrag*

Etter departementets syn vil lovforslaget for det vesentligste innebære en forenkling både for revisorer som omfattes av loven og for Kredittilsynet som tilsynsmyndighet. Forslaget antas derfor å bidra noe til å effektivisere Kredittilsynets ressursbruk og samtidig lette revisorenes oppgaveplikt.

5.3.2 *Komiteens merknader*

Komiteen tar dette til orientering.

6. MERKNADER TIL DE ENKELTE BESTEMMELSENE

Lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond:

Til § 1-2 første ledd nr. 1

Komiteen viser til punkt 2.12.2.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2-1 nytt annet ledd

Komiteen viser til brev 26. mai 2003 fra finansminister Per-Kristian Foss til Stortinget hvor det blir gjort oppmerksom på følgende skrivefeil i proposisjonen:

"I forslaget til § 2-1 nytt annet ledd tredje punktum heter det at "For selskap med tillatelse etter første ledd gjelder også (...)" (vår understrekning). Henvisningen til første ledd er feil. Det skal i stedet henvises til første punktum (det vil si første punktum i § 2-1 nytt annet ledd)."

Komiteen har rettet forslaget til lovbestemmelse under kapittel 9 Komiteens tilråding i samsvar med dette.

Komiteen viser til punkt 2.7.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag til § 2-1 nytt annet ledd.

Til § 2-1 nytt fjerde ledd

Komiteen viser til punkt 2.8.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2-2a

Komiteen viser til punkt 2.2.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2-4

Komiteen viser til punkt 2.2.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2-7

Komiteen viser til punkt 2.7.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2-7 femte ledd (oppheves)

Komiteen viser til punkt 2.11.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til 2-8

Komiteen viser til punkt 2.5.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2-8a

Komiteen viser til punkt 2.11.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2-9 nytt fjerde ledd

Komiteen viser til punkt 2.11.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-2

Komiteen viser til punkt 2.7.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-5 nytt tredje, fjerde, sjette og sjuende ledd

Komiteen viser til punkt 2.12.2.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-5 femte og åttende ledd

Komiteen viser til punkt 2.12.1.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-6 første og annet ledd

Komiteen viser til punkt 2.12.1.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-6 tredje, fjerde og femte ledd

Komiteen viser til punkt 2.12.3.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-8

Komiteen viser til punkt 2.13.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-8 a:

Komiteen viser til punkt 2.13.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-9

Komiteen viser til punkt 2.14.1.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-10

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Til § 4-11

Komiteen viser til punkt 2.14.2.2, hvor komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under punkt 2.14.2.2, hvor disse medlemmer går imot endring av verdipapirfondloven § 4-11 første ledd annet punktum.

Til § 5-1

Komiteen viser til punkt 2.3.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 6-9

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Til § 7-1

Komiteen viser til punkt 2.6.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 7-2

Komiteen viser til punkt 2.4.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 7-3 første ledd første punktum

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Til § 8-3 første ledd

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Til § 9

Komiteen viser til punkt 2.5.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel:

Til § 1-3 tredje ledd, § 2a-6 annet ledd, § 3-1 tredje ledd, § 3-2 sjette ledd, § 3-3 første ledd nr. 3, § 3-3 annet ledd nr. 3, § 4-1 annet ledd nr. 2, § 4-5 første ledd og § 8-2 fjerde ledd nr. 4

Komiteen viser til punkt 3.4.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2a-3 ny overskrift

Komiteen viser til punkt 3.4.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 2a-5 annet ledd og nytt tredje ledd

Komiteen viser til punkt 3.1.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 7-9 første ledd nr. 5

Komiteen viser til punkt 3.2.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 9-5 annet ledd

Komiteen viser til punkt 3.4.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 9-7

Komiteen viser til merknader under punkt 3.2.2, hvor komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til eget forslag under punkt 3.2.2.

Til § 10-3 første ledd

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Til § 12-2 sjette ledd

Komiteen viser til punkt 3.3.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 14-3 annet ledd nr. 1

Komiteen viser til punkt 3.4.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap 3-3:

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven):**Til § 3-3**

Komiteen viser til punkt 4.2.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 3-5

Komiteen viser til punkt 4.3.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 3-7

Komiteen viser til punkt 4.3.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 5-6

Komiteen viser til punkt 4.4.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 10-1 annet ledd nr. 2

Komiteen viser til punkt 4.3.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Til § 10-1 tredje ledd nr. 4

Komiteen viser til punkt 4.5.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon § 11-4:

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold § 3-4 (2) annet punktum:

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Lov 15. juni 2001 nr. 48 om endring i lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond (verdipapirfondloven):

Komiteen viser til punkt 2.10.2, hvor komiteen har sluttet seg til Regjeringens forslag.

Lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter (verdipapirregisterloven) § 6-3 tredje ledd:

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

7. FORSLAG FRA MINDRETALL**Forslag fra Fremskrittspartiet:**

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endring:

§ 9-7 lydopptak mv. skal lyde:

Etter nærmere regler fastsatt av departementet plikter verdipapirforetak å:

1. foreta lydopptak av samtlige ordre og indikasjoner på ordre pr. telefon om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter.
2. oppbevare lydopptak og annen type dokumentasjon i tilknytning til slike ordre og indikasjoner på ordre.

8. OVERSIKT OVER HVILKE KOMITÉ-MEDLEMMER SOM STÅR BAK TILRÅDINGENE

Komiteen viser til at tilrådingen under kapittel 9 er enstemmig unntatt under følgende bestemmelser:

- verdipapirhandelloven § 9-7 hvor komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har et avvikende forslag som er gjengitt i kapittel 7 Forslag fra mindretall.
- verdipapirfondloven § 4-11 første ledd annet punktum hvor komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti går imot Regjeringens forslag til lovendring.

9. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 12. juni 1981 nr. 52
om verdipapirfond mv.

I

I lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

§ 1-2 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. *verdipapirfond*: selvstendig formuesmasse oppstått ved kapitalinnskudd fra en ubestemt krets av personer mot utstedelse av andeler i fondet og som for det vesentlige består av finansielle instrumenter og/eller innskudd i henhold til § 4-5 sjette ledd.

§ 2-1 nytt annet ledd skal lyde:

Selskap med tillatelse etter første ledd kan i tillegg gis tillatelse til å drive slik virksomhet som beskrevet i lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 1-2 første ledd nr. 3. For slik virksomhet gjelder i tillegg til bestemmelsene i loven her med forskrifter, også lov om verdipapirhandel § 8-11, jf. §§ 8-12 og 8-13, § 9-4 annet ledd, § 9-7, § 11-2 og § 11-4 annet ledd. For selskap med tillatelse etter første punktum gjelder også bestemmelsene i lov om verdipapirhandel § 7-5 første ledd, § 8-3 tredje ledd, § 8-4, § 8-5 annet og tredje ledd, §§ 8-9 og 8-10, jf. § 8-12, § 9-1, § 9-2 og § 9-8, samt forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 2-1 nytt fjerde ledd skal lyde:

Selskap med tillatelse etter både første og annet ledd kan etter melding til Kredittilsynet yte følgende tilleggstjenester:

1. *rådgivning i forbindelse med finansielle instrumenter som nevnt i lov om verdipapirhandel § 1-2 annet ledd*
2. *oppbevaring og forvaltning av fondsandeler*

Ny § 2-2a skal lyde:

§ 2-2a *Søknad om tillatelse*

I søknad om tillatelse skal det opplyses hvilke av tjenestene i § 2-1 annet og fjerde ledd foretaket skal yte og andre opplysninger av betydning for vurdering av om tillatelse skal gis. Søknaden skal inneholde opplysninger som viser at de lovbestemte krav til for-

valtningsselskap, fond og depotmottaker er oppfylt. Departementet kan be om ytterligere opplysninger.

Forvaltningsselskapet skal vedlegge driftsplan, interne rutiner for organisering som nevnt i § 4-1 og vedtekter for forvaltningsselskap og fond.

Tillatelse kan bare gis etter samråd med myndighetene i vedkommende EØS-stat dersom søkeren er:

1. *datterforetak av verdipapirforetak, kredittinstitusjon, forvaltningsselskap for verdipapirfond eller forsikringsselskap med tillatelse i en annen EØS-stat,*
2. *datterforetak av et morselskap for foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i en annen EØS-stat, eller*
3. *kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et foretak som nevnt i nr. 1 med tillatelse i en annen medlemsstat.*

Vedtak om tillatelse skal meddeles søker snarest mulig og senest seks måneder etter at søknaden ble mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysninger som er nødvendig for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunkt slike opplysninger ble mottatt.

Forvaltningsselskapet kan starte sin virksomhet umiddelbart etter at tillatelse er gitt.

§ 2-4 nytt fjerde ledd skal lyde:

§ 2-2a tredje ledd gjelder tilsvarende ved melding om erverv av eierandel dersom ervervet medfører at forvaltningsselskapet blir erververens datterselskap eller kontrollert av vedkommende. Fristen etter denne paragrafs tredje ledd gjelder ikke i slike tilfeller.

Nåværende fjerde, femte og sjette ledd blir femte, sjette og nytt syvende ledd.

§ 2-7 tredje ledd første punktum skal lyde:

Et forvaltningsselskap kan ikke drive annen virksomhet enn virksomhet som nevnt i § 2-1.

Nåværende § 2-7 femte ledd oppheves.

§ 2-8 nytt tredje ledd skal lyde:

Første og annet ledd gjelder tilsvarende dersom Kredittilsynet underrettes av tilsynsmyndigheter i annen EØS-stat om at et norsk forvaltningsselskap for verdipapirfond har overtrådt regler som gjelder for foretakets virksomhet i vedkommende land. Kredittilsynet skal i tilfelle underrette vedkommende myndighet om hvilke pålegg som blir gitt.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

Ny § 2-8a skal lyde:

§ 2-8a Melding om virksomhet i annen EØS-stat

Forvaltningsselskap som ønsker å utøve virksomhet i annen EØS-stat, skal gi tilsynsmyndigheten melding om dette. Meldeplikten omfatter også de tilfeller hvor forvaltningsselskapet ønsker å delegerer til tredjeperson markedsføringen i annen EØS-stat av fond selskapet forvalter.

Meldingen skal inneholde følgende opplysninger:

- 1. hvor forvaltningsselskapet har til hensikt å utøve virksomhet, og*
- 2. en virksomhetsplan der det særlig angis hvilke tjenester som skal ytes.*

Melding om etablering av filial skal i tillegg inneholde følgende opplysninger:

- 1. hvordan filialen skal være organisert,*
- 2. adresse i vertsstaten der dokumenter kan innhentes, og*
- 3. navnene på de personer som utgjør filialens ledelse.*

Ved melding om utøvelse av virksomhet direkte fra forretningssted i Norge skal tilsynsmyndigheten innen én måned etter at den har mottatt meldingen, oversende den til vedkommende myndigheter i vertsstaten og underrette forvaltningsselskapet om dette. Forvaltningsselskapet kan fra dette tidspunkt yte de aktuelle tjenester i vertsstaten.

Ved melding om etablering av filial i annen EØS-stat skal tilsynsmyndigheten innen tre måneder etter at den har mottatt meldingen, oversende den til vedkommende myndigheter i vertsstaten og underrette forvaltningsselskapet om dette. Tilsynsmyndigheten skal også oversende opplysninger om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder. Så snart vertsstatens myndigheter har gitt opplysninger om de vilkår som skal gjelde for forvaltningsselskapet, herunder reglene om god forretningskikk, kan filialen etableres og starte sin virksomhet. Tilsvarende gjelder dersom det ikke er mottatt noen opplysninger fra vertsstatens myndigheter innen to måneder etter at de har mottatt melding fra tilsynsmyndigheten.

Oversendelse til vertsstatens myndigheter etter femte ledd skal ikke foretas dersom tilsynsmyndigheten har grunn til å betvile at forvaltningsselskapets administrative organisering eller økonomiske stilling er god nok, tatt i betraktning den virksomhet som er planlagt. Tilsynsmyndighetens beslutning skal i tilfelle begrunnes overfor forvaltningsselskapet innen tre måneder etter at tilsynsmyndigheten har mottatt alle opplysninger i saken.

Ved endring av opplysninger gitt etter første til tredje ledd skal forvaltningsselskapet gi skriftlig melding om dette til tilsynsmyndigheten og vedkommende myndigheter i vertsstaten før endringen foretas.

Der det er etablert filial i annen EØS-stat, skal melding gis minst en måned før endring foretas.

Tilsynsmyndigheten skal underrette vertsstatens myndigheter dersom det foretas endringer i opplysninger som er gitt om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder.

§ 2-9 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom tillatelsen til et forvaltningsselskap for verdipapirfond som driver virksomhet i en annen EØS-stat bortfaller eller blir kalt tilbake, skal vedkommende myndigheter i vertsstaten underrettes.

§ 4-2 nytt tredje ledd skal lyde:

Selskap med tillatelse etter § 2-1 annet ledd kan ikke plassere kundens midler i fond forvaltet av selskapet, med mindre kunden har gitt skriftlig samtykke til dette.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 4-5 nytt tredje til åttende ledd skal lyde:

Verdipapirfondets midler kan plasseres i verdipapirfondsandeler forutsatt at verdipapirfondene det plasseres i, maksimalt kan investere 10 prosent av fondets eiendeler i verdipapirfondsandeler. Plasseringer i verdipapirfond som ikke omfattes av nasjonale regler som gjennomfører EØS-regler som svarer til direktiv 85/611/EØF med senere endringer (UCITS-direktivet), må samlet ikke overstige 30 prosent av fondets eiendeler og følgende betingelser må være oppfylt:

- 1. verdipapirfondet og forvaltningen av det er underlagt betryggende tilsyn i hjemlandet og det er etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i hjemlandet og Norge,*
- 2. andelshaverne må gis beskyttelse minst på linje med den beskyttelse andelshavere har ved investeringer i verdipapirfond som omfattes av UCITS-direktivet, spesielt når det gjelder bestemmelsene om oppbevaring av midler, låneopptak, långivning og handel med finansielle instrumenter fondet ikke eier og*
- 3. det avlegges rapport to ganger årlig om aktivitetene i de verdipapirfondene det investeres i.*

Tilsynsmyndigheten kan gi nærmere regler om plassering i verdipapirfondsandeler som har hjemstat i en stat som ikke er part i EØS-avtalen.

Det skal ikke påløpe tegnings- eller innløsningskostnader i forbindelse med et verdipapirfonds plassering i verdipapirfond forvaltet av samme forvaltningsselskap som det investerende fond.

Kapitalinnskudd i verdipapirfond kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som normalt handles på

pengemarkedet, er likvide og kan verdifastsettes til enhver tid.

Kapitalinnskudd i verdipapirfond kan plasseres som innskudd i bank dersom følgende betingelser er oppfylt:

1. innskuddet skal tilbakebetales på anmodning eller innen en frist på høyst 12 måneder og
2. banken har sitt vedtektsmessige hjemsted i en stat som er part i EØS-avtalen eller
3. banken har sitt vedtektsmessige hjemsted i en stat som ikke er part i EØS-avtalen dersom banken er underlagt betryggende tilsyn.

Et verdipapirfond kan, uavhengig av investeringsalternativene i denne paragraf, besitte likvide midler som innskudd i bank.

Tilsynsmyndigheten kan gi samtykke til etablering av verdipapirfond som fraviker bestemmelsene i denne paragraf med hensyn til finansielle instrumenter angitt i første ledd nr. 2 og nr. 3.

Nåværende tredje og fjerde ledd oppheves.

§ 4-6 første ledd (innledningen) og nr. 1 skal lyde:

Kapitalinnskudd i verdipapirfond kan plasseres i finansielle instrumenter som:

1. er opptatt til offisiell notering eller omsettes på et regulert marked i en stat som er part i EØS-avtalen, herunder et norsk regulert marked, som definert i direktiv 93/22/EØF artikkel 1 nr. 13 (Investerings-tjenestedirektivet) og lov om børsvirksomhet av 17. november 2000 nr. 80 § 2-1 fjerde ledd og § 1-3

§ 4-6 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

Verdipapirfondets eiendeler kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som omsettes på et annet marked enn angitt i første ledd nr. 1 til 4 dersom utsteder selv er underlagt tilsyn og instrumentene er

1. utstedt eller garantert av en sentral, regional eller lokal myndighet eller sentralbank i en stat som er part i EØS-avtalen, Den europeiske sentralbank, Den europeiske union eller Den europeiske investeringsbank, et tredje land eller, hvis det er tale om en forbundsstat, av en av dennes delstater, eller av en offentlig internasjonal institusjon der en eller flere stater som er part i EØS-avtalen deltar, eller
2. utstedt av et selskap, hvis verdipapirer omsettes på regulerte markeder nevnt i første ledd nr. 1 til 3, eller
3. utstedt eller garantert av en institusjon som er underlagt tilsyn i henhold til EØS-regler eller som er underlagt betryggende tilsyn, eller
4. utstedt av en annen emittent etter godkjenning av tilsynsmyndigheten i henhold til EØS-regler som

svarer til direktiv 85/611/EØF art. 19 nr. 1 bokstav h fjerde strekpunkt.

Verdipapirfondets eiendeler kan plasseres i derivater som omsettes på et annet marked enn angitt i første ledd nr. 1 til 4 etter forskrift fastsatt av departementet.

Nåværende annet ledd blir nytt fjerde ledd som skal lyde:

Inntil 10 prosent av et verdipapirfonds eiendeler kan likevel plasseres i andre finansielle instrumenter enn de som er nevnt i første og annet ledd. Første til tredje ledd er ikke til hinder for at et verdipapirfonds eiendeler kan plasseres i verdipapirfondsandeler.

§ 4-6 nåværende tredje ledd blir nytt femte ledd.

§ 4-8 skal lyde:

§ 4-8 Risikospredning

Forvaltningsselskapet skal se til at verdipapirfondets beholdning av finansielle instrumenter har en sammensetning som gir en hensiktsmessig spredning av risikoen for tap.

Et verdipapirfonds plasseringer i finansielle instrumenter utstedt av samme selskap kan, med de begrensninger som følger av § 4-9, ikke utgjøre mer enn:

1. 5 prosent av fondets eiendeler, eller
2. 10 prosent av fondets eiendeler dersom den samlede verdi av plasseringer som nevnt i dette punktum ikke overstiger 40 prosent av fondets eiendeler, eller
3. 35 prosent av fondets eiendeler dersom de omsettelige verdipapirene eller pengemarkedsinstrumentene er utstedt eller garantert av en stat som er part i EØS-avtalen, dennes lokale offentlige myndigheter eller av internasjonale statlige organisasjoner der en eller flere av statene som er part i EØS-avtalen deltar.

Etter særskilt tillatelse fra tilsynsmyndigheten kan inntil 100 prosent av et verdipapirfonds eiendeler plasseres i omsettelige verdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter som nevnt i foregående ledd nr. 3. Det er et vilkår for tillatelsen at verdipapirfondet skal eie omsettelige verdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter fra minst seks ulike utstedelser og at de omsettelige verdipapirene eller pengemarkedsinstrumentene fra én og samme utstedelse ikke overstiger 30 prosent av verdipapirfondets samlede eiendeler.

Et verdipapirfonds plasseringer i henhold til annet ledd nr. 1 til 3, syvende ledd tredje punktum og niende ledd, kan ikke anvendes samtidig for så vidt gjelder innskudd eller finansielle instrumenter utstedt av samme selskap. Likevel tillates kumulasjon av plasseringer i henhold til annet ledd nr. 1 til 3 som samlet ikke overstiger 20 prosent av fondets eiende-

ler for så vidt de finansielle instrumentene er utstedt av selskaper i samme konsern som angitt i femte ledd. Et verdipapirfonds plasseringer i henhold til annet ledd nr. 1, syvende ledd tredje punktum og niende ledd utstedt av samme selskap, kan samlet ikke overstige 20 prosent av fondets eiendeler.

Selskaper innenfor samme konsern, som definert i direktiv 83/349/EØF og lov om årsregnskap av 17. juli 1998 nr. 56 § 1-3 eller i overensstemmelse med anerkjente internasjonale regnskapsregler, anses for å være samme selskap i forhold til investeringsgrensene i denne paragraf og § 4-8a.

Bestemmelsene i annet og tredje ledd gjelder ikke tegning i emisjoner i henhold til fortrinnsrett for finansielle instrumenter som verdipapirfondet eier.

Underliggende til et derivat skal telle med i beregningen av de grenser som er fastsatt i annet ledd nr. 1 til 3 etter forskrift fastsatt av departementet. Det kan gjøres unntak fra foregående punktum for indeksderivatfond etter forskrift fastsatt av departementet. Et verdipapirfonds plasseringer i unoterte derivater må, når det gjelder risiko på samme motpart, følge forskrift fastsatt av departementet.

Et verdipapirfonds plasseringer i verdipapirfondsandeler tilhørende ett og samme verdipapirfond kan, med de begrensninger som følger av § 4-9, ikke utgjøre mer enn 20 prosent av fondets eiendeler.

Alternativt kan et verdipapirfonds plasseringer i innskudd hos samme bank ikke utgjøre mer enn 20 prosent av fondets eiendeler.

Tilsynsmyndigheten kan gi samtykke til etablering av verdipapirfond som fraviker bestemmelsene i denne paragraf.

Ny § 4-8a skal lyde:

§ 4-8a Indeksfond

Et verdipapirfonds plasseringer i aksjer og obligasjoner utstedt av samme selskap kan uavhengig av de grenser som følger av § 4-9, utgjøre inntil 20 prosent av fondets eiendeler når følgende betingelser er oppfylt:

1. det fremgår av fondets vedtekter at investeringene skal etterligne sammensetningen av en bestemt aksje- eller obligasjonsindeks,
2. indeksens sammensetning er tilstrekkelig diversifisert,
3. indeksen representerer et passende sammenligningsgrunnlag for det marked som indeksen refererer til, og
4. indeksen offentliggjøres på en tilfredsstillende måte.

Den fastsatte grense i første ledd kan forhøyes til 35 prosent for så vidt gjelder plasseringer i ett selskap når det er påkrevet av hensyn til spesielle markedsforhold.

§ 4-9 første ledd nr. 2 og 3 skal lyde:

2. 10 prosent av obligasjonene eller 10 prosent av pengemarkedsinstrumentene fra én og samme utsteder med mindre obligasjonene eller pengemarkedsinstrumentene er utstedt eller garantert av stat som er part i EØS-avtalen, dennes lokale offentlige myndigheter eller av internasjonale statlige organisasjoner der én eller flere av statene som er part i EØS-avtalen deltar
3. 25 prosent av andelene i ett og samme verdipapirfond.

§ 4-10 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. utdeling til frivillige organisasjoner som har et nasjonalt omfang og som oppfyller vilkårene i skatteloven § 6-50 første ledd og annet ledd annet punktum.

§ 4-11 første ledd annet punktum skal lyde:

Forvaltningsselskapet kan ikke selge finansielle instrumenter fondet ikke eier med mindre departementet i forskrift har gitt nærmere regler om dette.

§ 5-1 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Tilsynsmyndigheten kan gi nærmere regler for godkjenning av ledelsen i et depotmottakerforetak og om plikt for foretaket til å melde fra til tilsynsmyndigheten om endringer i ledelsen.

§ 6-9 annet ledd første punktum skal lyde:

Innløsningen skal skje etter andelens verdi ifølge første beregning, jf. § 6-1, etter at innløsningskravet er kommet inn til forvaltningsselskapet eller annet foretak som nevnt i § 6-8 som er utpekt som mottaker i fondets vedtekter og med fradrag som omhandlet i § 3-3 nr. 7.

§ 7-1 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. rapport om verdipapirfondet minst hver sjette måned og senest innen én måned etter utløpet av rapportperiodene. Årets siste rapport kan avgis innen utgangen av februar måned. Tilsynsmyndighetene kan bestemme at rapport skal avgis minst én gang i kvartalet.

§ 7-1 tredje ledd første punktum skal lyde:

Årsregnskapet, årsberetningen og rapportene skal sendes samtlige andelseiere og være allment tilgjengelig kostnadsfritt hos forvaltningsselskapet, depotmottaker og foretak som nevnt i § 6-8.

§ 7-2 skal lyde:

§ 7-2 *Fullstendig og forenklet prospekt*

Forvaltningsselskapet skal påse at det utarbeides *fullstendig prospekt og forenklet prospekt* for hvert verdipapirfond som det forvalter. *Prospektene skal inneholde den informasjon som kreves for å kunne foreta en velbegrunnet bedømmelse av fondet og risikoen forbundet ved investering i fondet. Prospektene skal være allment tilgjengelig hos forvaltningsselskapet, depotmottaker og foretak som nevnt i § 6-8. Ved endringer av betydning for andelstegnere og andelseiere skal prospektene oppdateres.*

Det fullstendige prospektet skal inneholde en tydelig og lettfattelig forklaring av fondets risikoprofil. Fullstendig prospekt skal i tillegg minst inneholde følgende opplysninger:

1. De rettigheter og forpliktelser verdipapirfondensandelen representerer, jf. lovens § 3-1
2. Verdipapirfondets vedtekter
3. Verdipapirfondets revisor
4. En kort redegjørelse for de skatteregler som gjelder for verdipapirfondet og andelseierne
5. Særskilt angivelse av eventuelle vedtektsfestede bestemmelser om utdeling av midler fra fondet til frivillige organisasjoner
6. Opplysninger som etter § 7-3 skal gis i prospekt
7. Opplysninger om forvaltningsgodtgjørelsen

Det fullstendige prospektet skal også inneholde opplysninger om forvaltningsselskapets forretningskontor, stiftelsesdato og innbetalt aksjekapital. I tillegg skal det opplyses om depotmottakers forretningskontor, hovedvirksomhet og selskapsform.

Det forenklete prospektet skal utformes på en slik måte at det er lett forståelig for den gjennomsnittlige investor. Det forenklete prospektet skal inneholde et sammendrag av opplysninger som omhandlet i annet og tredje ledd. Forenklet prospekt kan inngå som en avtakbar del til fullstendig prospekt.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om *fullstendig og forenklet prospekt* og at *prospektene* skal inneholde flere opplysninger enn nevnt i annet ledd, bl.a. særskilte krav om redegjørelse for avkastning og risiko i forhold til plasseringsstrategien for fondet.

Forenklet prospekt skal tilbys andelstegner *kostnadsfritt* før kontraktsinngåelse. *Fullstendig prospekt* skal etter forespørsel *utleveres til andelstegner kostnadsfritt før kontraktsinngåelse*. *Prospektene* kan oversendes ved bruk av elektronisk kommunikasjon, dersom mottageren ønsker dette.

§ 7-3 første ledd første punktum skal lyde:

Verdipapirfond som har samtykke til å fravike lovens alminnelige plasseringsbestemmelser etter § 4-

5 åttende ledd, § 4-6 femte ledd, § 4-8 tiende ledd eller § 4-9 fjerde ledd eller som kan plassere kapitalinnskudd i finansielle instrumenter omfattet av forskrift fastsatt i medhold av § 4-5 første ledd nr. 6, skal i fondets vedtekter og prospekt betegnes som verdipapirfond med særskilt plasseringsstrategi.

§ 8-3 første ledd skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

1. overtrer § 1-3, § 1-4 første punktum, § 2-1 første ledd, § 2-7 første eller tredje ledd, § 2-8 fjerde ledd, § 2-8a, § 2-10 tredje ledd, §§ 4-5 og 4-6, §§ 4-8 til 4-10, § 4-11 første ledd, § 4-12, § 5-1 første ledd, § 7-2, § 8-2 annet, tredje eller fjerde ledd, § 9-1 eller § 9-3 eller regler eller tillatelser gitt i medhold av nevnte bestemmelser.
2. grovt eller gjentatte ganger overtrer § 4-2.

Nytt kapittel 9 skal lyde:

Kapittel 9. *Tilsyn med utenlandsk forvaltningsselskap med hovedsete i annen EØS-stat*

§ 9-1 *Opplysningsplikt*

Tilsynsmyndigheten kan til statistisk bruk pålegge utenlandske forvaltningsselskap som driver virksomhet i henhold til § 2-12 å avgi rapporter om sin virksomhet.

Tilsynsmyndigheten kan kreve de opplysninger fra utenlandske forvaltningsselskap som anses nødvendige for å kontrollere at reglene som gjelder for virksomheten her i landet overholdes.

§ 9-2 *Stedlig kontroll*

Etter forutgående melding til tilsynsmyndigheten kan vedkommende myndigheter i forvaltningsselskaps hjemstat, i samarbeid med tilsynsmyndigheten, foreta stedlig kontroll i filial etablert i henhold til § 2-12. Etter anmodning fra vedkommende myndigheter i hjemstaten kan tilsynsmyndigheten foreta den nevnte kontroll.

Første ledd er ikke til hinder for at tilsynsmyndigheten kan foreta den stedlige kontroll som anses nødvendig for å kontrollere at de regler som gjelder for filialens virksomhet her i landet overholdes.

§ 9-3 *Pålegg om retting m.m.*

Tilsynsmyndigheten kan gi forvaltningsselskap som driver virksomhet i henhold til § 2-12 pålegg om retting, herunder opphør av virksomhet her i landet, dersom virksomheten drives i strid med lov eller forskrift.

Tilsynsmyndigheten kan treffe tiltak for å hindre nye overtredelser dersom pålegg etter første ledd ikke etterkommes.

Før tilsynsmyndigheten gir pålegg etter første ledd, skal tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemstat varsles, og gis anledning til å treffe tiltak for å bringe det lovstridige forhold til opphør.

Hvis det er nødvendig for å verne interessene til andelshaverne og andre som mottar tjenester fra forvaltningsselskapet, kan tilsynsmyndigheten treffe nødvendige tiltak uten slikt varsel som nevnt i tredje ledd.

Dersom et forvaltningsselskap med hovedsete i annen EØS-stat har fått sin tillatelse tilbakekalt, skal tilsynsmyndigheten treffe tiltak for å hindre at selskapet fortsatt driver virksomhet som omtalt i § 2-12 her i landet.

Nåværende kapittel 9 blir nytt kapittel 10. §§ 9-1 og 9-2 blir nye §§ 10-1 og 10-2.

II

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 1-3 tredje ledd skal lyde:

Med betydelig eierandel menes direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av selskapet. Like med vedkommende aksjeeiers egne aksjer regnes i denne sammenheng aksjer som eies av aksjeeierens nærstående, jf. § 1-4.

§ 2a-3 ny overskrift skal lyde:

§ 2a-3 *Særlige regler om egenhandel for ansatte i visse typer foretak*

§ 2a-5 annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Foretak som nevnt i § 2a-1 første ledd skal påse at rapportering av egenhandel som nevnt i første ledd til enhver tid er tilgjengelig for Kredittilsynet. Rapporter oppbevares i minst tre år.

Foretaket skal regelmessig vurdere om det foreligger overtredelse av bestemmelsene i kapittelet her. Dersom det er grunn til mistanke om overtredelse, skal foretaket straks rapportere dette til Kredittilsynet.

§ 2a-6 annet ledd skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 2a-2 og 2a-3 gjelder tilsvarende for kjøp, salg eller tegning ansatte eller tillitsvalgte nevnt i første ledd foretar for regning av nærstående som nevnt i § 1-4 nr. 1, 2 og 4. For nærstående av ansatte eller tillitsvalgte i verdipapirforetak gjelder bestemmelsene tilsvarende for kjøp, salg eller tegning som foretas av vedkommende verdipapirforetak for den nærståendes regning. For nærstående av

ansatte eller tillitsvalgte i andre foretak enn verdipapirforetak gjelder forbudet i § 2a-3 første ledd handel for egen regning gjennom verdipapirforetak som står oppført på arbeidsgiverforetakets lister som nevnt i § 2a-7 tredje ledd.

§ 3-1 tredje ledd skal lyde:

Meldeplikten omfatter også slik handel som gjelder vedkommendes nærstående som nevnt i § 1-4 nr. 1, 2 og 4.

§ 3-2 sjette ledd skal lyde:

Like med erververens eller avhenderens egne aksjer eller rettigheter til aksjer, regnes aksjer eller rettigheter til aksjer som eies eller i tilfelle erverves eller avhendes av nærstående som nevnt i § 1-4.

§ 3-3 første ledd nr. 3 skal lyde:

3. om ervervet eller avhendelsen gjelder vedkommende selv eller nærstående som nevnt i § 1-4,

§ 3-3 annet ledd nr. 3 skal lyde:

3. om ervervet eller avhendelsen gjelder vedkommende selv eller nærstående som nevnt i § 1-4,

§ 4-1 annet ledd nr. 2 skal lyde:

2. andel i ansvarlig selskap som eier aksjer i selskap som nevnt i første ledd, der andelshaverne bare er nærstående som nevnt i § 1-4.

§ 4-5 første ledd skal lyde:

I forhold til reglene om tilbudsplikt regnes like med en aksjeeiers egne aksjer, aksjer som eies eller erverves av nærstående som nevnt i § 1-4.

§ 7-9 første ledd nr. 5 skal lyde:

5. kapittel 9 med unntak av § 9-1 første og femte ledd. § 9-7 annet ledd gjelder ikke for verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat som yter investeringstjenester i Norge direkte fra forretningssted i annen EØS-stat,

§ 8-2 fjerde ledd nr. 4 skal lyde:

4. noen som er nærstående til person som nevnt i punkt 1 til 3 etter § 1-4 nr. 1 til 4.

§ 9-5 annet ledd skal lyde:

Ved handel som foretas under medvirkning av norsk eller utenlandsk oppgjørssentral som driver virksomhet som nevnt i § 1-5, skal verdipapirforetaket påse at kunden stiller minst den samme sikkerheten som den oppgjørssentralen krever.

§ 9-7 skal lyde:

§ 9-7 Oppgaveplikt og plikt til å foreta lydopptak

Verdipapirforetak plikter å føre oppgaver over mottatte og utførte oppdrag som gir full oversikt over dets forretningsførsel. Kredittilsynet kan fastsette forskrift om verdipapirforetakenes oppgaveplikt.

Etter nærmere regler fastsatt av departementet plikter verdipapirforetak å:

1. foreta lydopptak i tilknytning til yting av investeringstjenester og tilknyttede tjenester, samt
2. oppbevare lydopptak og annen type dokumentasjon i tilknytning til slike tjenester.

§ 10-3 første ledd skal lyde:

Sikkerhet for avtaler som nevnt i § 10-1, som er stilt overfor en oppgjørssentral i samsvar med de regler som gjelder for sentralen, kan ikke omstøtes etter dekningsloven § 5-7.

§ 12-2 første ledd skal lyde:

Verdipapirforetak og oppgjørssentral plikter å gi Kredittilsynet de opplysninger som måtte bli krevet om forhold som angår dets forretning og virksomhet. Foretaket plikter å fremvise og i tilfelle utlevere til kontroll oppgaver og lydopptak i henhold til § 9-7 og øvrige dokumenter som angår virksomheten.

§ 12-2 sjette ledd skal lyde:

Dersom Kredittilsynet har mistanke om overtredelse av § 2-1 første ledd, § 2-2 første ledd eller § 2-6, kan enhver pålegges å måtte gi de opplysninger tilsynet krever, med mindre opplysningene er underlagt lovbestemt taushetsplikt. *Taushetsplikten i lov om elektronisk kommunikasjon § 2-9 første ledd er i saker som nevnt i forrige punktum ikke til hinder for at det gis opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse.* Opplysninger innhentet i medhold av dette ledds første og annet punktum kan bare brukes i den sak de er innhentet for. Den som begjæres avhørt, har rett til å la seg bistå av advokat. Den som begjæres avhørt, kan nekte å svare på spørsmål når svaret vil kunne utsette vedkommende selv eller noen vedkommende står i forhold til som nevnt i straffeprosessloven § 122 første og annet ledd, for straff eller tap av borgerlig aktelse.

§ 14-3 annet ledd nr. 1 skal lyde:

1. overtrer § 2-2, §§ 2a-1 til 2a-7, § 3-1, § 5-1, § 5-7, § 5-8, § 6-1 første ledd, § 6-5, § 7-1, § 7-11, §§ 8-2 til 8-8, §§ 9-3 til 9-8, § 11-3 eller § 12-2,

III

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-3 niende ledd skal lyde:

Små foretak kan unnlate å gi opplysninger som nevnt i *sjette til åttende* ledd.

IV

I lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-3 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan gi nærmere regler om at inntil to års praksis fra *Riksrevisjonen*, kommunal- eller fylkeskommunal revisjon og skatterevisjon kan godkjennes som praksis etter første ledd.

§ 3-5 annet ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Kredittilsynet kan i enkeltvedtak gjøre unntak fra kravet i første ledd nr. 5 om fast kontorsted i Norge forutsatt at revisors dokumenter, som gjelder klienter i Norge, oppbevares på et fast sted her i riket på en ordnet og forsvarlig måte. Dokumentene skal være tilgjengelig og tilrettelagt for innsyn av offentlig kontrollmyndighet og lovhjemlet innsyn for øvrig.

§ 3-7 annet ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Kredittilsynet kan i enkeltvedtak gjøre unntak fra kravet i første ledd nr. 2 om fast kontorsted i Norge forutsatt at revisors dokumenter, som gjelder klienter i Norge, oppbevares på et fast sted her i riket på en ordnet og forsvarlig måte. Dokumentene skal være tilgjengelig og tilrettelagt for innsyn av offentlig kontrollmyndighet og lovhjemlet innsyn for øvrig.

§ 5-6 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Revisjonsberetning for revisjonspliktige skal være på norsk med mindre departementet ved forskrift eller enkeltvedtak bestemmer noe annet.

§ 10-1 annet ledd nr. 2 skal lyde:

2. bostedsadresse og eventuelt kontoradresse eller annen adresse for oppbevaring av revisors dokumenter, som gjelder klienter i Norge, jf. § 3-5 annet ledd tredje punktum og § 3-7 annet ledd annet punktum.

Annet ledd nr. 5 oppheves.

§ 10-1 tredje ledd nr. 4 skal lyde:

4. navn på *ansvarlige revisorer som nevnt i § 2-2 annet ledd, annet punktum,*

V

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endring:

§ 11-4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Verdipapirfondloven §§ 4-6 til 4-9 gjelder tilsvarende så langt de passer.

VI

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endring:

§ 3-4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Verdipapirfondloven §§ 4-6 til 4-9 gjelder tilsvarende så langt de passer.

VII

I lov 15. juni 2001 nr. 48 om endring i lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

§ 2-12 skal lyde:

§ 2-12 Adgangen for UCITS-foretak til å drive verdipapirfondsforvaltning i Norge

§ 2-1 er ikke til hinder for at utenlandske forvaltningsselskap, som omfattes av EØS-reglene som svarer til rådsdirektiv 85/611 EØF med senere endringer (UCITS-direktivet), driver *virksomhet som beskrevet i § 2-1 første, annet og fjerde ledd* i Norge direkte fra forretningsstedet i annen EØS-stat eller gjennom etablering av filial. Foretaket må ha rett til å drive *slik virksomhet* i hjemlandet og være underlagt betryggende tilsyn der.

Innen to måneder etter at tilsynsmyndigheten har mottatt melding fra myndighetene i annen EØS-stat om etablering av filial etter første ledd, skal tilsynsmyndigheten forberede tilsynet med forvaltningsselskapet og opplyse forvaltningsselskapet om de vilkår, herunder reglene for god forretningsskikk, som gjelder for utøvelsen av slik virksomhet i Norge. Filialen kan etableres og påbegynne sin virksomhet så snart forvaltningsselskapet har mottatt de nevnte opplysninger, eller senest to måneder etter at tilsynsmyndigheten har mottatt meldingen fra hjemstaten.

Så snart tilsynsmyndigheten har mottatt melding fra myndighetene i annen EØS-stat om utøvelsen av grenseoverskridende virksomhet etter første ledd, skal tilsynsmyndigheten opplyse forvaltningsselskapet om de vilkår, herunder reglene for god forret-

ningsskikk, som gjelder for utøvelsen av slik virksomhet i Norge. Forvaltningsselskapet kan starte *virksomhet som nevnt i første ledd* fra det tidspunkt tilsynsmyndigheten har mottatt meldingen fra hjemstaten.

Ved endring av opplysninger i meldinger tilsynsmyndigheten mottar etter annet ledd, skal forvaltningsselskapet skriftlig underrette tilsynsmyndigheten om endringen minst én måned før endringen foretas. For meldinger etter tredje ledd skal underrettelse om endringer oversendes tilsynsmyndigheten før endringene foretas.

For foretak som driver *virksomhet* i medhold av denne paragraf gjelder bestemmelsene i denne lov med unntak av §§ 2-1 til 2-11 og § 2-13.

Reglene i denne paragraf gjør ingen innskrenkninger i adgangen for utenlandske forvaltningsselskaper til å markedsføre verdipapirfondsandeler i Norge etter reglene i §§ 6-11 flg.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om slike foretaks virksomhetsutøvelse og etablering av filial i Norge.

§ 2-13 skal lyde:

§ 2-13 Andre utenlandske forvaltningsselskapers adgang til å drive verdipapirfondsforvaltning i Norge

Tilsynsmyndigheten kan gi utenlandsk forvaltningsselskap, som ikke omfattes av EØS-reglene som svarer til rådsdirektiv 85/611 EØF med senere endringer (UCITS-direktivet), tillatelse til å drive *virksomhet som beskrevet i § 2-1 første, annet og fjerde ledd* i Norge direkte fra forretningsstedet i utlandet eller gjennom etablering av filial. Foretaket må ha rett til å drive *slik virksomhet* i hjemlandet og være underlagt betryggende tilsyn der.

Foretak som driver *virksomhet som nevnt i første ledd* direkte fra forretningsstedet i hjemlandet skal ha en stedlig representant her i riket med tilstrekkelige fullmakter til å ivareta interessene til investorer i Norge.

Før foretak som nevnt i første ledd starter *virksomhet* i Norge, skal det være etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndigheten i foretakets hjemland og tilsynsmyndigheten i Norge.

For foretak som driver *virksomhet* i medhold av første ledd gjelder bestemmelsene i denne lov med unntak av § 2-1 første ledd, § 2-2 første ledd nr. 1, § 2-5 annet ledd, § 2-6, § 2-8 annet ledd, § 2-10 første ledd og § 2-11. En filial skal ha forretningskontor i Norge, jf. § 2-2 første ledd nr. 2.

Reglene i denne bestemmelse gjør ingen innskrenkninger i adgangen for utenlandske forvaltningsselskaper til å markedsføre verdipapirfondsandeler i Norge etter reglene i §§ 6-11 flg.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om slike foretaks virksomhetsutøvelse og etablering av filial i Norge.

VIII

I lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter (verdipapirregisterloven) gjøres følgende endring:

§ 6-3 tredje ledd tredje punktum oppheves.

Oslo, i finanskomiteen, den 28. mai 2003

Siv Jensen
leder

Svein Flåtten
ordfører

IX

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Kongen kan gi overgangsbestemmelser.

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 20. mai 2003

Svar på spørsmål i tilknytning til Otprp. nr. 68 (2002-2003)

Det vises til spørsmål oversendt departementet i brev 13. mai 2003.

Spørsmål:

"Det vises til forslag i kapittel 16 om plikt til å foreta lydopptak i tilknytning til yting av investeringstjenester og tilknyttede tjenester på generell basis, og til høringsinnspill med henstilling om å begrense en slik plikt til kun å omfatte lydopptak ved mottak av ordre om kjøp, salg og tegning av finansielle instrumenter.

Kan departementet nærmere begrunne behovet for en slik generell plikt til lydopptak utover selve meglingsvirksomheten?"

Svar:

Plikten til å foreta lydopptak vil i stor utstrekning være begrunnet i myndighetenes behov for å etterforske lovbrudd og føre kontroll med overholdelsen av regelverket. Regelverket omfatter blant annet bestemmelser om innsidehandel, kursmanipulering, regler om ulovlig forfordeling av kunder eller util-

børlig markedsføring av finansielle produkter mv. Etter departementets vurdering vil brudd på slike regler kunne forekomme ikke bare i forhold til mottak av ordre, men også i tilknytning til for eksempel verdipapirforetakenes markedsføring og plassering av emisjoner og spredningssalg, i tilknytning til den informasjon som utveksles mellom verdipapirforetak og kunde i forbindelse med rådgivningsoppdrag, og i forhold til verdipapirforetakenes øvrige tjenesteyting. Etter departementets syn bør derfor forskriftshjemmelen være slik at den omfatter alle investeringstjenester og tilknyttede tjenester, jf. også nærmere omtale i Ot.prp. nr. 68 (2002-2003) s. 64.

Det vises for øvrig til at en vil kunne vurdere det konkrete virkeområdet nærmere i tilknytning til utformingen av en forskrift som nevnt. Det legges ikke nå opp til å generelt pålegge en plikt til lydopptak, men at man i forskriften angir nærmere hvilke investeringstjenester og tilleggstjenester som skal omfattes. Loven bør imidlertid gi *adgang* til å tilpasse forskriftens virkeområde de til enhver tid gjeldende markeds- og tilsynsbehov, slik at loven åpner for en dynamisk regulering av verdipapirmarkedet på dette området, jf. også nærmere omtale i Ot.prp. nr. 68 (2002-2003) s. 64.